

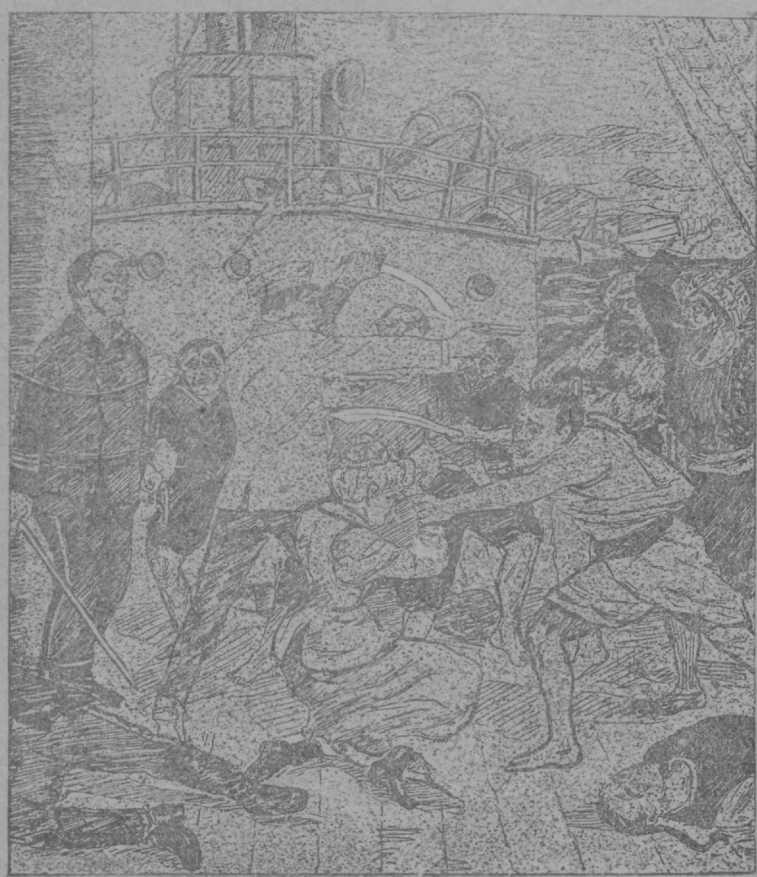

SHERLOK HOLMESI

PÄEWARAAMAT

India Werekuningas

T. MUTS
Laenu raamat
Kiltnas

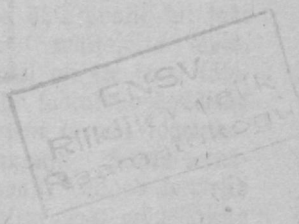
Jgas andes on täielik jutt

SHERLOCK HOLMES'i
Päewaraamat

No. 3.

India Werekuningas

T. MUTSU
Laenu raamatukogu
Tallinnas

TARTUS

KIRJASTUS „SALAPOLIZHEINIK.“
1920.

SHERLOCK HOLMES!

Päewstammal

No. 8

India Werckninnngs

Arggo
India

AR Fr. R. Kreuzwaldi
nim. ENSV Riiklik
Raamatukogu

22516

TAYLOR

KIRJASTO SAARPOI KUNNIA

1920

I. päätüft.

Zendaw hollandlane.

Sherlock Holmes lasi oma jahi (terge weesõiduriift). „Sniwelleri“ Shang-haisie tulla, et põgeniku Tom Flaxi tagaajamist uuesti pääle alata. Aastafadu ei olnud nähtud niisugust kuritegijat. Ei olnud ka leidunud säärast, kes temaga oleks suutnud wõistelda kavaluses, tigiduses ja terawmeelsuses. Suur salapolitistik pidas selle koleda olewusega juba mõnda kuud elu ja surma pääle wõitlust.

Nüüd oli ta Pekinist pääle koleda kuritöö lorda jaatmist, tema käest jälle äralibisenud. — Läts mõnigi kallihinnaline tund mööda, enne kui „Sniweller“ reisirijate laewa, millega Tom Flax ärapõgenenud tagaajama wõis hakata. „Sniweller“ pidi nimelt ennast enne weel süte, wee ja promiandiga warustama. Oli juba õhtu poolil kui jaht sadamast, mis mõned tunnid Shang-haisi eemal väljasõita wõis. Reisirijate laew oli lõunasthis sõitnud. Nähtawasti oli see laew läbi-käimiseks Hiina ja Singapore wahel. Nagu lahti lastud nool, löikas jaht läbi woogude. Sherlock Holmes seisis kapteni kõrwal komandofillal ja uuris pitafilma abil wäsimata udust tangust. Suure nuuskuri film ei näinud aga muud, kui wett ja taewast. Wood keerlesti wahutades ümber laewa. Negajalt teatas wahilolew mees mõne Hiina purjeka wõi Inglis laubalaewa ilmumist. Mendega wahetati siis tohe lipusignaalsi, et teada saada Hiina reisirijate laewa sõidusihiti. Pääle selle, kui „Sniweller“ Kollasest merest otse läbi oli sõitnud teatas temale 20-da laiuskraadi all üks laew, et Hiina aurik olla teelt kõr-wale pööranud ja täie auruga Filipiinide poole sõitnud.

Kapten waatas Sherlock Holmesile imestamult otša.

„See on tähelepanemise wäärt! Ma tunnen kõik Kollase mere sõiduteed, aga see tee on mulle tundmata.“

Nuuskur naeratas peenelt.

— „Seda ma usun, kapten! Asi oleks ju väga lihtne, meil kui ainult auriku tinni püüdmine ülesandeks oleks. Urge unustage mitte,

et laewalael Tom Flag asub. See tähendab aga niipalju: See elus kurat jubib laewa! Meie peame end üllatuste vastu walmistama, mis isegi meie fantaasjast üle läib."

Tagaajamine kestis nüüd juba üle kolme päewa.

— "Kas usute, meister, et meie weel õigel teel oleme? Kõiks Harry neljandal päewal. "Kas ei ole mitte wõimalik, et meie wale siht kätte on juhutatud? Meie wõime vastu tulnud laewadele ju ainult päälistaudse kirjelduse Hiina aurikust anda."

Sherlock Holmes lehitas õlgu.

— "Niisuguste wõimalustega peame ju rehkendama. Ma ei uskunud isegi, et laew Luzoni saare sihis on sõitnud. Nüüd aga on meil Manila seljataga. Laewa iseäralik kurss näitab, et meie ees Tom Flag on. Ta on, kas kapteni surnuts pistnud, wõi mõne muu kuratlikkusega hakkama saanud!"

Miss Copper astus nüüd meeste juure. Ta oli ainuke naisterahwas "Eniwelleri" pääl.

— "Ah kui wäga ma sooviks, et ma torra jälle näidata wõiksin, et mitte kui elus talistuss Teiega kaasas ei ole! Kuidas pean Teid tänama. Ma loodan, et saatus mulle wõimaldab, selle kurjategijaga lõpuarwete tegemise juures olla!"

Samal silmapilgul teatas wahilolew mees wõltsijena häälega:

— "Laew ees!"

Need kats sõna mõjusid, kui elektrisäde Sherlock Holmesi, kapteni, Harry, Miss Copperi, samati ka terve meeskonna pääle, kes ka juba teada saanud oli, et selle hullu sõidu sihiks üks aurik oli, mille pääl kurjategija Tom Flag leidus. Kapten signaleeris kütteruumi: "antagu aur, mis aga katel kanda jõuab." Tuule kiirusega sõltas "Eniweller" läbi laenete. Esiteks wõidi wõõrast laewast paljasilmaga ainult musta täppi märgata; aegajalt suurenes see, ja warsti nähti mastisid ja kere; Harry tundis läbi pitasilmaga koha laewa ära millega Tom Flag põgenenud. Ka kapten ja Sherlock Holmes wahtisid põnewalt pikfilmadega. Kapten hõõrus tüki aega oma klaasi pööras siis Sherlock Holmesi poole ja ütles:

— "Kurat peaks mind kõige kontidega ära sööma, kui ma laewalael ihtegi meest märkan; kas ma ei näe üleüldse midagi, ehk on see üks tähelepanemise wäärilisem laew ilmas!"

— "Siin on ehk wiimase juhtumise tegemist!" wastas Holmes tumedalt. "Ma mina ei leia ainustki hinge lael!"

— "Aga ometi sõidab aurik, kui kurat täie auruga edasi," wastas kapten. "Teda tüüritatse wäga hästi. Waadake mr. Holmes kui ilusasti ta praegn end pöörab. Ta läänab lääne poole, Enla-

merde. Nähtawasti tahetakse meid salakaljudele meelitada. Säär on nimekt ära neetud madalad kohad. Aga minu pois, meid sa ei peta," rääkis tubli kapten oma ette, kuna ta ise kõik see aeg pikksilma wahtis. „Snieweller“ lendab nagu kajak. Meie saame ta madalas wees toime! Hee hallo! Tähelepanna!“ Kapten kumardas run-pori üle ja andis äritatult mõned käsud.

„Snieweller“ pööras end esiteks tüür- siis laabpordi poole ja sõitis siis otse edasi, aga aeglasemalt, kuna terve tema kere tasakaali wärises, nagu hobune keda, häkki saab finni peetud.

— „Nüüd on meil jutu waba sõidu tee ees“ wastas kapten Sherlock Holmesi poole pöördes. „Ei oleks palju puudunud ja meie oleksime madaliku finni jooksnud.“ Ta kumardas uuest üle kõnetoru ja andis ühe käsu.

Kohe kihutas „Snieweller“ sarnase kiirusega, et meestel lael hing finni jäi. Nüüd sõitis jaht otse Hiina laewa taga. Kapten lasi lipusignali anda, wõttis kõnetoru ja hüüdis;

— „Kus on kapten?“

Wastust ei tulnud. Laew näis wäljasurnud olewat. „Snieweller“ sõitis taaga nüüd kõrwati. Awatud suudega ja hinge finni pidades, nõjatas jaht meeskond reelingul ja wahtis laewa, mida nähtawaste ükski inimlik käsi ei juhtinud. Kapten waatas Holmesile küsiwalt otja.

— „Mis peame nüüd tegema mr. Holmes? Kui asi nii edasi-kestab, wõime kuni igawikuni sõita! Kõik näeb teki all olewat“

— „Meie paneme tal tee eest finni!“ wastas ta.

— „Pange üks paat walmis; ma sõidan mõne mehega laewale.“

„Sniewellerile“ näisid forraga tiiwad kaswanud olewat. Ta kihutas põgenewast laewast ümber poole tunni tee ette, tegi iuusa käänaaku ja pani tal tee eest finni.

— „See on aga üks pagana kardetaw asi, mr. Holmes“ pomises kapten; „kui laew meile külge sõidab oleme meie kadunud.“

— „Seda ei oota ma mitte,“ wastas Holmes, hiilgawail silmil wõõrast laewa waadeldes.

Palawikuline põnewus waldas kõiki „Sniewelleri“ olijaid. Kapten, kes iga käsku kuulsalt nuuskurilt oli harjunud pimedast pääst täitma, kumardas üle kõnetoru, walmis uut käsku alla saatma. Sama ajal piitus ta ka laewa poole, mis täiel aurul ligines.

— „Kahe minuti jooksul oleme puruks sõidetud!“ kiskus ta läbi hammaste.

— „Laske päästepaadid walmis panna,“ wastas Holmes jahedalt, aga täitsa rahulikult.

Meeskond, kes nagu kivistanult oma kohtadel seisis, waatas lahwatanult merde. Nende pilgud näisid wõõra laewa pääle finni-naelutatud olewat. Nad oleksid wiletsad madrused olnud, kui nad mitte arusaanud ei oleks, et siin minutiteft elu wõi surm ära rippus. Kui laew wäheneremata kiirusega edasi sõidab, kui ta wastrauru ei anna siis on wõimata kokkupõrget ärahoida. Surma waitus walitses „Sniwelleri“ tekil. Keegi ei julenud hingatagi.

— „Paatide juure!“ lamandas korraga kapten terawalt.

Madrused lendasid üle teki. See oli nagu pääsemine. Nad haarasid wiimaseft wõimaluseft kinni, et ennast päästa. Kapten wõttis sirge seisaku ja ütles:

— „Oleme kodunud mr. Holmes! Ühe minuti pärast oleme ülesõidetud.“

Sherlock jaatas. Tema läsi puhkas rewolwriil, kuna tema silmad nii hästi madruseid, kui ka ruttu suurenewat wõõrast laewa jälgisid. Korraga kumardas kapten end kangele ette.

— „Ta peatab“ rääkis ta ruttu, „nad on hädadohtu märganud! Taewas ja põrgu, see oli ka ülem aeg!“

Tõesti oli näha, kuidas Hiina laew ifka aeglasemalt ja aeglasemalt sõitis kuidas wahel kahe laewa wahel enam endise kiirusega ei wähenernud. Wastane libises ilma auruta, ainult weel wanast hooft aetuna. Siis tegi ta häkki pöörde, et „Sniwelleri“ eest ära minna.

— „Paat alla!“ lamandas Sherlock Holmes terawa, selge häälega.

— „Paadimehed saadawad mind! Edasi, Harry, teeme sellele saladuslikule laewale üks külastäit, mida Tom Flag omil tulewail päiwil meeles saab pidama!“

Nende sõnadega hüppas Holmes paati, mis juba merel tantfis. Harry järgnes. Aga jama ruttu oli ka mis Copper järele jõudnud, ja wõttis ilma küsimata Harry kõrwale aset. Tegewateft aerulööki-dest aetud, lendas paat Hiina laewa poole, millele nüüd wõimalus pundus ärapõgeneda, sest enne kui ta oleks suutnud oma masinad uuesti käima panna, oleks paat ju temani jõudnud. Sherlock seisis paadis püsti. Korraga sõhwatas ühest luugist tulukene. Holmes wiskas enuast nii järsku paadi põhja pääle et see peaaegu ümber oleks läinud. Üks kuul läks Harry'l, kes Holmesi taga oli seisnud wingudes üle pea, mütsi maharebides. Ilmakulsa nunnsturi abi tätsurnu lahwatuks.

— „See oli Teile, meister!“

Holmes põlwitas maha sihtis ja andis tuld luugi pihta, tuft lastud oli. Nähti ühte asja merde kulluwat.

— „See poiss on aga toredasti sihtinud,“ ütles Holmes.

— „Kuna ma pääjagu pikem olen, kui sina Harry, oleks mul kuul ilusti keset otsaesist trehwanud. See oli Tom Flogi terwitus. Edasi, meie ei saa vastusega wiivitama.“

Paat oli laewani jõudnud. Üks kõisredel rippus alla merde. Sherlock Holmes oli esimene, kes üles ronis. Miss Copper järgnes. Sääl tegi paat aga pööraku, nii et Harry oma meistriile kohe järele ei saanud ronida. Kuna üks madrus paati jäi järgnesid kolm tükki Holmesile laele. Rewolwert lastewalmis hoides, hüüis Sherlock üle teki. Madrused olid kohe ta taga. Anumad, lotku keeratud köied ja lastid lasusid ümberringi. Korraga langesid madruste pilgud ümber tofina furnu kehade pääle, mis fantastilistes ülikondades ümberringi lamasid. Madruste ebauusklik waim löi nendest furnu kehadeist kohe tumedaid aimdusi waadati terve tekk läbi. Mida kaugemale Holmes ja madrused jõudsid, seda koledamaks muutus ümbrus. „Sniwelleri“ päält ei olnud furnu kehi mitte nähtud, sest nad olid köite ja lastide taha peidetud. Sherlock Holmes jõudis juba kuni foot-mastini. Ta jäi seisma ja waatas tumedate pilludega oma ette. Madrused olid temale järele jõudnud, aga waewalt said nad omad pilgud masti poole pöörata, kui koledad kisa tõstsid. Kõige esimene nendest pööras furnu-tahwatuna ümber ja hüüdis.

— „Hollandlane!“

Sellel sõnal oli kole mõju. Silmapilk põgenesid madrused. Harry, kes parajasti kõisredelit rööbda üles ronimas oli, tõugati kõrwale. Ta pidi paati tagasi hüppama, et mitte merde kukkuda. Waewalt olid madrused paati jõudnud, kui nad juba hirmunud nägudega „Sniwelleri“ poole jõudma hakkasid. Enne kui Sherlock Holmes ümber sai waadata, oli ta miss Copperiga koledale laewale üksi jätud. Waade, mis madruste keskel jarnase paanika oli jünnitunud, oli tõesti kole. Masti külge oli nimelt kaptan seotud. „Sniwellerilt,“ ei olnud teda mitte märgatud, sest ta oli teisel pool masti. Ta oli mongoollane. Klaasistanud silmad wahtisid koleda ilmega, pärani kistult Holmesile vastu. Pahemas käes hoidis ta weel rewolwert, millega end uähtawasti oma kallaletungijate vastu oli kaitsenud. Seft kõigest ei oleks aga madruste ära hirmutamiseks küllalt olnud. Innein pääst oli suur jäme nael läbi löödud. Sellega oli ta masti külge naelutatud ja see oli kõige koledam. Kole mõrtsukatöö oli siis alles hilja aja eest lorda saadetud.

Nii oleks wõinud „Vendaw Hollandlane“ wälja näha. Wähemalt nii kandis iga okeaanidel sõitew meremees teda oma ettekujutusjes. Sääl seisis kaptan, mäsjarwate madruste poolt masti külge seotuna, säääl lamasid need madrused ise, koledatest haawadest moonutatuna.

Waherjal oli põgenikude paat „Sniewellerini“ jõudnud. Kohe jutustati äritatult juhtumisest. „Hollandlane,“ see oli hirmu hüüd, mis madruste seas lohe laiali lagunes. Asjata oli kapteni läst, samati ka meelitused, paadiga Holmest juure tagasi sõita, Harry tahtis üffinda „Dendawa Hollandlase“ juure sõita, aga madrused hoidsid teda jõuga tagasi. Kapten astus rewolwer käes meeskonna selka. Ta oli oma mehi igafuguseis häda ohtudes tundma õppinud. Nad kõik armastasid Holmest ja rippusid tema küljes. Kunagi ei olnud nad tema vastu sõnakuulmatad olnud. Aga nüüd panid nad vastu. Asjata oli kapteni ähwardus, kui ta ütles, et ta esimese saab maha lastma, kes käskudele vastu paneb. Nad seletasid, et nad parema meelega surra tahta, kui koledale laewale minna. Kapten sõimas neid argpüksteks ja jänesteks. Asjata. Masinistid panid masinad käima, tüürimees ruttas tüüriratta juure, ja kuna kapten riskeerida ei tahtnud, oma meeste poolt mahalöödud saada, pidi ta nägema, kuidas pääta meeskond „Sniewelleriga“ Hiina laewast eemale kihutas. Alles siis, kui kapten ja Harry hirmutus paukusid lasid ja ähwardasid terwet meeskonda maha kõmmutada, saiwad nad nii kaugele, et ankur umbes poole tunni tee wõdrast laewast wälja heideti. Kapten ja Harry seisid fillal ja uurisid pikkfilmadega wõdrast laewa. Teft oli tühi. Holmest ei olnud kuskil näha. Umbes pool tundi kestis see rahu mis Harry'd meeleheitele ajas. Ta tahtis merde hüpata ja wõdrale laewale ülenjuda, aga kapten hoidis teda tagasi. Meri lees nimelt hai kaladest. Olets Harryft hull julgus olnud, end sarnasesse hädaohtu heita.

— „Kõik on alles rahulik;“ ütles kapten; „kui mr. Holmestit tõesti hädaoht ähwardab, wõi kui talle meie abi tarwis on, lafeb ta mõned paugud. Sa siis on ikka weel aega, kõige äärmist abinõu tarwitada!“

— „Aga milspärast ei wõta meie jõuga ühte paati ja ei sõua sinna?“

— „Sest et ma kardan, madrused sõidawad selle wahel sees „Sniewelleriga“ ära.“ Wastas kapten tumedalt. „Inimesed on tabast ja tapist; Teie peate teadma, et iga inimene, ka kangelanegi, mõnda asja kardab; ka neil on omad õrnad kohad. Merimees wõib tormi ajal isegi hulljulgust üles näidata, aga oma ebausklifikunde arwamiste juures saab ta araks. Inimesed siin usuwad kindlasti „Dendawat Hollandlast“ näinud oiewat, ja see tähendab samapalju, kui hutatust meremeeste usu järele. Ma wõiks neid sama hästi käskida, „Sniewellerit“ kõige täiega õhku lasta, kui wõdrale laewale sundida minema. Nad saaksid neid mõlemaid kästusid lihtsalt hullumeelseteks pidama ja meid ennem wast raudupanema, kui sõna kuulma.“

Korruga tõstis Harry läe ja näitas äritatult wõõra laewa poole.

— „Mis see on, kapten? Laew liigutab end, ta sõidab teie auruaga minema!“

Kapten oli pikksilma kätte wõtnud.

— „Laewas ja pörgu!“ hüüdis ta. „Teie olete dieti näinud, laew liigub ja on omale kursu põhja-idasse wõtnud.“

— „Ja Holmesist pole midagi näha,“ hüüdis Harry. „Tema ja miss Copper on kadunud. Kuradi päralt! Kapten! kas tõesti ühtegi abinõu ei leidu meistriile appi ruttamiseks? Teie näete ometi, sääl on õnnetus juhtunud!“

Kapten astus komando sillalt alla meeskonna sekka, kust talle hirmunud aga jonnakad näod vastu wahtisid.

— „Inimesed,“ hüüdis ta, ma tean, loogikaga ei saa kunagi lolluse vastu sõdida! Ma pööran teie tähelepanu sellele pääle, et teie argtuse läbi Holmes suurde hädaohu on sattunud! Kui teie mitte ei julge Hiina laewale tagasi minna, siis nõuan mina wähe-malt, et „Sniveller“ wõõrale laewale tagant järele sõidaks, et ma näha wõiksin, mis sääl sünnib!“

Madrused kuulatsid nüüd waitides kasku. Harry aga leidis seda tiig wähe olemat. Ta nõudis järel jätmata, et üks paat walmis pandaks. Aga isääralise jonnakusega, mis ainult meremeeestele omane, takistasid teda jälle madrused.

Nega mööda libises nüüd „Sniveller“ auriku järele. — — —

Waheajal oli wõõral laewal haruldane lugu juhtunud. Sherlock Holmes ei olnud efsialgu tähelegi pannud et ta miss Copperiga ütsinda laewal wiibis.

Madruste hüüd. „Hollandlane,“ oli teda ainult naeratama sundinud. Pääle selle, kui ta teki läbi otfinud oli, astus ta rewolwer käes, aeglaselt treppi mööda alla. Temale järgnes miss Copper. Keegi ei tulnud kahele inimesele, kes nähtawasti ainsad elusad olemused laewal olid, vastu. Holmes oli oma elektrilambi wälja wõtnud. Riitas walguse juga langes nüüd tema ette ja walgustas päewaselgelt asju. Ruhu ta nuuskuri ja ta saatja filmad langesid, igalpool nähti kolevalt tapetuid mehi, naisi, eurooplasi aasialasi. Meeskonna ruumi ees peatas Holmes. Ta kuulatas. Ühtegi häält ei tulnud kuuldawale. Ettewaatlikult surus ta käepidet. Suur, tume ruum oli peaaegu pime. Ainult paarist luugist tungis pääle lõunane walgus sisse. Sojariista ette sirutades astus Holmes järsku sisse, et ootamata kallale tungimist takistata. Aga waade mis nüüd awanes, oli niiwõrd kole, et isegi Holmes ettewaatuse unustas. Ühe pika laua juures istusid madrused sõõmas. Meid wõis umbes kaksteistkümmend

olla. Kõik asusid liikumata ja liwistatuna omadel kohtadel. Ühed kumardasid kaugemale ettepoole, nii et pää peaaegu lauda puudutas, teised jälle istusid sirgelt, kui küünlad. Keegi aga ei liigutanud. Iga pää, iga leha küljes leibus surmaw haaw. Ruhu aga nuuskuri laterna walguis langes, sääl paistis, kas mõni moonutatud nägu, kofukistunud leha, wahakarwa läsi, surmawõitluses ruflasse pigistatud. Korraga wõpatas Holmes. Miss Copperist kuulbus mahasurutud hüüe. Lambi walguis oli nimelt ühe mehe pääle langenud kes nurgas lükrutas ja nagu furnu wälja nägi. Silmad olid kinni, nägu elutu. Aga ometi oli temas Holmes filmapiltsekt kaua otsitud rõõwli, mõrtfula ja naiste warga, Tom Flayi äratundnud. Ta oli furnud. Üks kole sõjariist oli nähtawasti ta pääd trehwanud. Mõõgab ja odad olid ta leha läbipuurinud. Sälesuise ja uudishimu tundega astus Holmes kuulsa kurjategija furnuleha juure, kurjategija kelle elutee nii oleda ja äkilise otja oli leidnud keset merd, Filipiinide saarte salgustikus. Ühel ajal kumardas ta miss Copper surnuleha üle. Aga tema kargas heleda liisaga tagasi.

— "Citewaatusst mr. Holmes, ta on filmad awanud!"

Aga ilma kuulsa nuuskuri närwid olid tugewamad, kui jellel nais-terahwal. Ilma filmi furnu päält ärapöörmata oli ta tema sammu tagasi astunud. Furnu oli tõesti filmalauad ülestõstnud ja waatas Holmesile palja eht ei midagi ütlewa pilguga otja. Korraga tõusis ta aeglaselt üles. Ta suunurkadesse ilmus ärawääkimata pistaw ja põlglik naeratus kohe tormasid Shherlock Holmes ja miss Copper laele tagasi. Flay järgnes. Ühe hüppega oli ta Holmesi juures ja lõi rewolwri kõrwale. Nagu lasj rippus ta nuuskuri leha küljes, kuna ta sõrmed jelle kõri küljes olid. Walgu kiirusega wirutas ta Holmesile hoobi wastu rindu. Holmes oli nüüd uimaseks tehtud. Tom Flay oli nüüd jälle näidanud, et mitte ainult suur kurjategija, waid weel suurem näitemängija oli. Aga samal filmapilgul, kui Holmes oma seisuko rasti aru sai, tuli talle ka ta külmweri tagasi. Oma pahema käega püüdis ta oma pääle sihitud noahoobi kinni ja surus Flayi käärase jõuga endast eemale, et see ta kõri pidi lahti lastma. Wahesajal oli miss Copper rewolwri haaranud.

— "Lüfale ta enesest eemale, mr. Holmes; ma olen hästi sihtinud; üksk ord peab see elajas surema; tähelepanna, ma ta. .!"

Ta ei saanud sõna lõpetata, weel vähem lasta. Umbes oli korruga elawats muutunud: wälkised, porised, poolhalasti hiina töölistes (kulid), kes senini end peibus hoidnud olid, tormasid nüüd miss Copperi ja Holmesi kallale. Kuna wiimasel end Flayist wabasta, misega tegu oli, rippusid tal pooltofinat hiinlasi seljataga. Küll lõ

ta esimene hooga tõit oma kallale lippujad eemale ja wirutas Flaxi niisuguse hooga vastu maad, et see tükkis ajaks silmad punni ajas ja mõistuse kaotas, agaäärase ülijõu vastu ei suutnud ometi ka ilma kuulsa muusturi jõudki midagi. Kunafta tats-kolm hiinlast vastu maad paiskas, rippusid tal kolm tükki juba seljas, kuna üks tal jalab alt ärarebis. Sherlock Holmes kukkus. Nüüd algas kole heitlus põrandal. Oli kuulda hiinlaste wiha hüüdeid, Tom Flaxi kähjemat läält, mis kui mao sifijemine kuuldus, ja Holmesi katkelist ähkimist. Aratapelud madruste furnukehade seas lees wõitlus. Iffa ja ifka wihises Holmesi rusikas alla. Weel kord õnnestas kuulsa muusturile päästi tõusta ja kallale tungijaid tagasi wisata, aga ta komistas libedatel laudadel ja kukkus uuesti. Waheajal olid need hiinlased, kes miss Copperiga heitlesid ja kes taft kergesti olid jagu saanud, oma seltsilistele appi ru'anud. Weel üks lühike wõitlus, ja Holmes oli käfist ja jalust seotud.

— „Aus, mr. Holmes! Ma ei oleks uskunud, et meie üks-teist juba nii ruttu näeme,“ hirwitas nüüd Flax põlgawalt.

Tema filmad olid werised ja huuled Holmesi rusika hoobist paistetanud. Nii wiisi oli tal kole ilme. Wiis Copper mõtles tahtmata werikoera pääle, kui see mees ta ees nii seisis. Nüüd oli tõit selge. Tom Flax oli arusaawal leiduwate Hiina tööliste keskel mäsaju õhutanud ja neile sõjariistad muretšenud. Flaxi eestwõttel olid mäsajad hiinlased kapteni, madruste ja reifijate kallale tunginud ja nad ära tapnud. Ja nüüd olid nad laewa peremehed.

Sherlock Holmes waftas kurjategija pilkamiste pääle ainult õla kehitussega.

— „Seeford Teie ei pääse, nii tõesti, kui ma Tom Flax olen,“ rääkis see. Ühe tunni pärast olete Teie suruukeha! Kõh, mis Teie selle kohta arwate?“

Sherlock Holmes ei taotanud ka nüüd, kus ta täiesti kuritegijate wõimuses oli külma werd ja waftas;

— „Õht on asi ümbepöördult!“

— „Teie olete kergats, Holmes!“ waftas Flax naerdes. „Aga ma ei soowi aega taotata; wiimati wõtawad need narrid „Sniwelleri“ pääl aru pähe, ja siis on asi meile tõsine. Pareml selle eest hoida! Põisid, wiige see roisk alla laagri ruumi,“ kamandas ta Hiina keeli.

Iffe aga wõttis ta miss Copperi, kes samali kui Holmes käfistjalust seotud oli, kätele ja kandis ta komando sillale. Sääll heisis, kaardimaja kõrwal, üks wana Hiina suurtüll.

Kurat teab kuidas see reifijate laewale oli saanud. Igatahes oli kapten ta selleks siia toonud, et mererööwlijad, keda Kollases-meres

jaapanlaste ja inglaste sõjalaewade pääle waatamata, õige tubliste, natulene hirmutada.

Weel ei teadnud miss Copper, missugune kole saatus teda ootas. Kui aga Tom Flag tema suurtüki suu ette linni sidus, tõstis ta kolebat lisa. Asjata oli ta hõdaldamine. Kuna üks Hiinlane wärsket püüsirohtu süütepannile riputas süütas Flag ise kuralliku külmaweresufega pika süütenõõri ühe otja põlema. Ta naeratas ise.

— „Ühe tunni pärast lähed suurtükk lahti, ja ma loodan, et Teie alatiseks himu kadunud saab olema juure nuuskuri kannupoisiks olla kes ise wast praegu kui hiir ära upub!“

Nii rääkis Flag. Oma kaaslaste karedast naerust saadetud, astus ta laewatreppi mööda alla Hiinlased olid siin Holmesi, kes liigutatagi ei saanud, tünnide wahete mahu pannud. Põrand oli siin mitmest kohast läbipuuritud ja juba nägi ta, kuidas wee lombid ta ümber koguma hakkasid.

— „Tehtke, ülewal põrand puhtaks!“ kumandas Flag, kindel alles, et weel aegamööda laewa ruumi tungib. Hiinlased ruttasid kohe üles ja pildusid lael wedelewad furnukehad alla, laewaruumi. Paremale ja pahemale poole Holmesist lendasid nüüd furnukehad. Wahete wahel juhtus ka mõni raskesti haawatud, kes weel järele hoigas, ehk palawikus sonis. Kui kulisid (Hiina päewatöölistes) oma töö lõpetanud olid ütles Flag:

— „Elage hästi mr. Holmes! Ma olen Teile ette kuulutanud, et Teie surm siis sama kindel on, kui matemaatika wormel kui Teile meele tuleb mind tagaajada! Ja nüüd lähed see tõets. Teie ei tee mulle nüüd enam midagi, waid ühe tunni jookshul olete siin, furnuite ja jurejate keskel, kui wilets kass ära uppunud!“

Ta naeratas jälle omal pilkawal wiisil, mis Holmesi närwid weel rohkem pingule kiskus ja were kiiremini woolama pani.

— „See lähed Teile kalliks, Flag! Ma ei usu Teile wõidu sisse; ma saan Teid weel ära häwitama. Teie patusammas ulatab juba kõige kõrgema kohtuniku troonini!“

— „Noh Teie nõrkus ajab kurbadigi naerma,“ ütles Flag, treppi mööda üles astudes. Nüüd jäi kõik wait. Minult aegajalt katkestas mõni hoigamine koledat waikust Holmesi ümber. Asjata wäänles nuuskur oma ahelates. Kõied ei andnud järel. Ei olund nähtawasti ühteegi wõimalust siit pääseda, kui mitte wäljast poolt abi ei tulnud. Korraga kuulis Holmes temale tuntud Jaapani professori häält ja õige ligidal. Üks miwane, tume hääl rääkis Holmesile arusaamatus keeles. Siis rääkis Flag:

— „Sa ei taha mitte ütelda, kollane ahw? O, ma lasen Sind panni pääle panna ja elusalt küpsesata. Kas ma pean Sind jalgupidi üles pooma kollane koer? Awaalda oma saladus! Kuidas on see wormul? Wasta, ütlen mina, meil ei ole aega raisata!”

Holmes kuulatas teraselt. Särignes wäike pause.

Siis wäetis tume hääl jälle midagi. Nüüd kuulis Holmes Flagi wiha hüüet ja plafsu, nagu oleks piitsaga palja teha pääle löödud.

— „Wasta!” kuulduis wihane hüite. „Kuidas käib wormul? Nimeta mulle otselohe, kui Sa ei taha, et Su jüdame elusalt kehast wälja lõikan.” Sälle järgnes waitus, siis aga kuulduis kisa mis ühe mehe rinnust tuli, keda teledasti piinati.

— „Koh, mis on?” Misfugune on see wormul?”

Sälle waitus. Siis kuulduis Flagi wiha hüite ja käst:

— „Siduge ta nii kinni, et tal täed jatkubest wälja läänduwad, ja wiige ta ära!”

Mis pidi see tähendama? Misfugust saladust tahtis Flag õu-
netult wälja pigistata? Holmesil aga ei olnud kaua aega arutata. Tema oma saatuse nõudis arutamist. Tal läks wiimaks torda püsti tõusta; aga ta nii pidi ta küürus olema, sest ruum oli kose madal. Lagi surus talle pääle. Mädanew õht mattis hinge kinni. Ta ämber lainetas ja mulises wesi, ifka kõrgemale tõustes. See oli meri, mis igast küljest laewa ruumi tungis. Laes olewast luugist tungis päewa walguis sisse. Hirmus, jalestaw pilt, teledam weel kui mees-
konna toas, lasus nuuskuri filmade ees. Sissetungiw wesi oli ta alla wisatud madruste furnukehad üles tõstnud ja ujutas neid nüüd edasi tagasi. Siin paistis üts rusikas üle weepinna, sääl paar sõrme mis nagu midagi tahtsid wee alla tõmmata; sääl jollitasid paar klaasistanud silmi; sääl awatud wiimaks surmakihaks suu, kokkuwaju-
nud põsed, purustatud päälund jne. Olgugi et Holmesil oli äklimi-
il waimujõud, tugewad närwid, osawus ja julgus, aga see pilt siin nõrgestas mõneks filmapilguks temagi jõu. Siis aga, äkilise otsusele jõudmise järele, sirutasid ta musklid end weel tugewamini. Ta oli nimelt ühte mõõka silmanud, mida üts surnu weel kramplikult rusikas hoidis. Üts päästew mõte tuli nuuskuri aiju. Suure wae-
waga waarus ta läbi wee, mis juba peaaegu kaelani ulatas. Mit-
mete asjata katsete järele läks tal wiimaks, kinniseotud lättest hooli-
mata ujuwat furnukeha kinni püüda. Runa ta oma mõlemad rusikad
furnu sõjariista kohal hoidis, tegi ta edasi tagasi liigutusi mõõgatera
wastu ja ühe minuti pärast olidki kõied niinwiisi läte ümbert läbi
saetud. Nõõmsa pilguga haaras Holmes nüüd mõõga ja lõikas wee
all ta jalgade kõidid läbi. Siis tungis ta läbi wee, mis peaaegu

laeni ulatas, laewatrepini ja ronis üles. Selle päewa walguis ümbritses teda nüüd. Korraga kuulis ta koledat kisa. Ta tundis, kuidas laew aegamööda wäjus. Kisa oli komandofilla poolt tulnud. Sääf nägi ta ta juba suurtükki, ja miss Copperi seisukorda Suurtüki rana pääle pilku heites nägi Holmes, kuidas tuli parajasti süüre nõbri küljest süüte anku kadus. Sherlock Holmes oli liig hilja tulnud. Leef oli püsirohuni jõudnud. Õige ligemal filmapilgul, rutem kui üks inimene mõelda olesk suutnud, pidi midagi hirmsat sündima. Miss Copper pidi selle koleda plahwatuse läbi lõhki kistud saama. Aga ainult ühe õige lühikese momendi kahtles Holmes. Siis tormas ta suuretüki juure waatamata jellepääle, et ta ise kergesti lõhki kistud olesk wõinud saada.

Kurjategija kole plaan läks aga iseenesest nurja. Hiinlased ei olnud suurtükki laadides tähele pannud, et rohi läbiligunenud oli. Rii oli siis leef, sellel momendil, kui ta süüte anku oli kadunud, lihtsalt kustunud; pauku ei järgnenud. See õnnelik juhus päästis, nii hästi miss Copperi kui ka appi rutanud salapoliteiniku. Palawikulise kirusfega lõikas Holmes Copperi kõididud läbi ja kandis ta ainsasse, weel laewale jäänud päästepaati. Laewal ei olnud ühtegi inimesse hinge märgata.

„Smwelleri“ kapten nägi aga pea samal ajal, kuidas üks wäite purjepaat Hiina laewalt lahkus ja wäite saarte poole sõitis.

Need olid Tom Flay ja ta kaaslaied.

Holmesil oli wa walt mahti pool minestuses olewat miss Copperi päästepaati kanda, kui ta juba laew õige kiirelt wajuma hakkas ja warsti mere sügawusse kadus. Kõle weepööritus tõusis laewa hukkumise kohal, mis ta warsti päästepaadi omaga kaasa kistus, waatamata Holmesi püüdmistest, teda eemale sõuda. Kui Holmesil wiimaks lorda läks paati pööriseft wälja wiia märkas ta ehmatuseks, et sellel aul küljes oli, kust weit siisse woolas. See sai kohe kinnitopitud, ja — ühe läega uimast miss Copperi hoides teisega sõudes, tüütris Holmes nüüd „Smwelleri“ poole. Teda märgati jälit, tuldi wastu ja mõni minut pärast „Lendawa Hollandlase“ põhjawajumist oli Holmes jälle omal laewal.

II. päätüft.

Wõitlus saare piraatidega.

Laewalt oli Sherlock Holmes omale laewale jõudnud, kui juba madrised tema juure tulid, oma häbiwäärt ülespidamist andeks pa-

luma. Nad olid nüüd aru saanud, et see mille eest nad põgenenud, mitte „Vendaw Hollandlane“ polnud, sest muudu ei oleks Holmes kes ju ka inimene terve nahaga pääsnud. Holmes aga ei wisanud piltingi nende pääle, waid näitas ainult käega sinna poole, kuhu purjepaat põgeniku Tom Flax'iga oli kadunud.

— „Meil seisab wõitlus esu ja surma pääle ees. Kurjategija ei tohi meie käest ära lipata, kui meie teda ka kas wõi kuni Filipiinide metsikusse sifemaale tagaajama peakime. Teil on nüüd wõimalus näidata, et teie inglased olete, selles wõitluses, mis ees seisab.“

Meil terawal toonil ühesuul wihastel sõnadel oli meeskonna pääle sätitaw mõju.

„Sniveller“ sõitis täie auruga kuni ühe wäikese saareni, mis umbes poole maa pääl Balanani ja Borneo saarte wahel ajus.

— „Edasi sõita on wõimata,“ ütles kapten; „tee saarestikku on kinni ja „Sniveller“ sõidaks tingimata mõne weelaluse korallisaaretehele otse.“

— „Sinna kadus purjelas,“ rääkis Holmes pool endamisi. „Edasi! Meie saame ühe paadi wõtma ja tagaajamist jätkama!“

Kapten tegi järelmõtleva näo.

— „Aga meie sundame ühes paadis kõige rohkem wiis madrust wäljasaata, mr. Holmes! Teie ja Harryga kokku teeks see seitse meest wälja. Fogil on aga wähemalt kalsteitkümme meest. Pääle selle on see ümbrus täis ranna mererööwslid, kes wäiksemate sõidariistade kallale tungiwad ja ma kardan Flax on nendega ühenduses!“

— „Ja kui see tõesti nii oleks kapten,“ wastas Holmes tumedalt. „Kas arwate et seitsemest inglasest ei jattu et paari tosinat malai kelmisid maharaiuda?“

Hääks kiitmise hüüded kuulduksid meeskonnast, kes selle järele janunes, et endist häbi jälle maha peseda wõida. Iga mees tahtis Holmesiga lardetawat reisi kaasa teha. Holmes aga walis wiis kõige rugewamat ja wastupidawamat wälja. Paat sai merde lastud ja wee ning prowiantiga warustatud. Kapteni parematest õnnesoowidest saadetuina hüppas wäljawolitud meeskond, Holmes ja Harry paati.

Weel wiimasel filmapilgul ilmus laele ka miss Copper, kes end oma kabinetis rasketest üleelamistest oli kosutanud.

— „Mr. Holmes,“ hüüdis ta alla, „Teie lubasite mulle, et rõõmu ja muret minuga jagama saate. Kas tahate mind nüüd otustawast wõitlusest Tom Flaxi vastu eemale jätta?“

Holmes naeratas. Wiis Copperi julgus ja jonnakus meeldisid talle. Ta maatas otstides paadis ümber, kas mitte mõnda waba kohta ei leiduks.

— „Siin on küll ruumi selle lady jaoks,“ ütles üks madrus, end natuke kõrvale nihutades.

Aga ta ei saanud lõpetadagi, kui miss Copper end rõõmsa naeratuslega ju üle parda oli heitnud ja ilusasti paati hüppas.

Järgmisel filmapilgul läks sõit lahti. Rats tundi sõideti läbi kaljude ja saarekeste; siis jõuti ühte jõe suhu. Kuni siiani ei olnud Flagist ega ta saatjast ühtegi jälge märgata. Sherlock Holmes märkas aga kohe, et kurjateqija wee teed, mis talle terge waewaga võimalikuks tegi saare siseniste pääseda ja sääl ennast ärapiita, mitte kasutamata ei olnud jätnud. Nii siis — jõgemööda üles. Päew oisa sõideti jõe mööda, trospita metsa lehestiku warjul ilma et Flagi ilkagi oleks leitud. Siis tuli hämarik, millele troopika õh järsku järgnes. Madrused panid paadi ankrusse. Holmes aga otustas weel samal ööl saart uurima minna.

Harry oli wahetajal üht hallikat otsima läinud, et paati magedat wett muretseda.

Korraga kuulis Holmes ühte pauku, mille saja kolm-neli korda kordus. Tuba tahtis ta maale rutata, kui Harry nagu põgenew hirm läbi pööstastiku tungis ja läbi wabala wee paadi poole ruttas. Tema taga traawis umbes tosin pruunisid inimest, möögab ja püüsid läes, ta pääle joofsu pääl lastes. Paati nähes ehmatasid tagaajajad wahet. Madrused haarasid püüsid ja andsid tuld, Harry jõudis nüüd paadini.

— „Ma sattusin umbes paaritofinalise piraatide salga pääle,“ teatas ta lõõsitudes. „Ka Flag on nende hulgas.“

Ta ei sunnud weel lõpetada, kui ju igalt poolt terawad wised kuuldufid. Harry oli piraatide arwu liig madalalt hinnanud. Neid oli wahemalt kolme-neljakümne päälise kirju hull. Nende nägudel peegeldus termini malailaste meifikus. Nende seast paistis ta ühe walge inimese tõrge kogu; — see oli Tom Flag.

Sherlock Holmes haaras rewolvri ja sihtis tema pihta. Aga kaugeemale ta ei saanud: filmapilt piirasid malailased paadis olewa furma põlgliku salgalese ümber ja tungisid möökade, pusside ja kalgastega kallale. Algas wõitlus elu ja furma pääle.

Tom Flagil oleks nüüd küllalt wõimalust olnud Holmesi elu tehet wõitlusest ühe osawasti sihitud pauguga lõpetada, aga teda hütatas see, kuidas oli Holmes Hiina laewalt ära peasenud; nii kihutas ta malailasi ikka uuele ja uuele kallale kippumisele, et Holmesit elusalt kätte saada.

Sherlock Holmesi ja teiste inglaste wahwuse pääle waatamata, oleks jellel wäikesel salgalesele tõesti halwasti läinud, kui mitte üks

abiline ei oleks tulnud, keda nii hästi Holmes, kui ka Flag sugugi sobata ei mõistnud.

Juba olid kaks madrust Holmest salgasti langenud, kõi ülejäänud olid ka juba haawatud. Juba tõstis Flag wõiduhüüet, kui korraga meeletuheitlikud häda hüübed läbi õõ kõlasid. Wiis, kuus, kaksteist. Kümmeend rööwlit kadusid korraga; wesi laotas end nende üle; teised pistsid põgenema ja kadusid pöösastikku.

Samal ajal tõusid ka igal pool ümber paadi, jõekroodillide jätedad pääd weepinnale. Meid oli nimelt terve parw jõge mööda alla ujunud ja piraatide seas koleda were töö toime pannud.

Holmes sai aru, et wõimata oli nüüd weel uut kallalekippumist rööwlite wastu ette wõtta. Oli tarwis tuni „Snwellerini“ tagasi tungida ja uusi jõudusid muretseda. Enne kui rööwlid end koguda said, oli ankur juba ülles winnatud. Paat lendas noole kiirusel pärijõge alla. Tagant järele kuuldufid weel mõned paugud ja siis oldi piraatide wõimu piirist wäljas. —

Baewalt oli Holmes laewale jõudnud, kui käsu andis: kõi mehed asugu paatidesse ja sõitku saarele. Ta oli otksujeks teinud seda mererööwlite peja ära hääwitada. Aga ta oli rööwlite arwu liig wäikeseks pidanud.

Hommikul kui maale sõit parajasti pidi algama teatas wahimees:

— „Laew ees!“

Seda hüüet kordas ta kolm korda weel. Ja tõesti filmusid filmapiirile tugewad masailaste laewade purjed; neid oli neli laewa: Kapten wõttis pikafilma eest ära ja ütles:

— „Kas teate ka, mis see tähendab, mr Holmes?“

— „Meile tungitakse kallale, kapten!“ wastas Holmes pikafilma wahtides.

— „Hää, see tähendab, meile tungitakse wähe walt wiie laewaga neljast küljest kallale. Kui see hästi lõpeb, olgu minu nimi Hans!“

— „Noh hoidke aga wesi ümber ristumiseks walmis, kapten,“ wastas Holmes naeratades. „Ega Teie endid ometi käpu täiest maaillastest ära hirmutada ei lase!“

— „Teie rehkendate Euroopa oludega. Auu minu poolt Teie mõistusele ja anderikkusele, aga siin hindate Teie küll hädaohtu liig madalalt, mis „Snwellerit“ ähwardab, kui temale wiis laewa korraga kallale kippuvad. Kas arwate, et see esimene laew on, mis siin ümbruses piraatidele saagiks langeb?“

— „Ei see saab esimene laew olema, mis nendest närudest wõidu saab,“ wastas Holmes ja jagas rahulikult laskusid.

Sekkel filmapilgul usaldas teda meeskond nähtavasti rohkem, kui kapteni. Igaüks ruttas oma kohale. Kõik vähegi pruugitavad sõjariistad toodi laele ja jäeti võitlusels forda.

— „Meie taganeme vähekefe, kapten, et meil võitluse ajal vähemalt waba sõidutee Kollasesse merde oleks,“ ütles Holmes. „Siin oleme meie saarestikku linnu sulutud, kus wõimota manöwreerida; laewa liikumis wõimalusest ripub aga palju ära!“

— „Olen Teiega ühel arwamisel, mr Holmes,“ wastas kapten.

Waheajal olid purjekad nii lähedale jõudnud, et wastased üks teist näha wõisid. Üks rööwlaewadest awas sellega võitluse, et ta oma lael leiduwast suurestükist paugu „Sniewelleri“ pääle andis. Kuul lendas kahju tegemata üle laewa. Paugu wastusels oli inglaste hirwitamine.

Kuna „Snieweller“ aeglaselt lahtisele merele taganes, algas haruldane võitlus. Anti mõlemalt poolt elawalt tuld. Purjekad kogusid tollu, ja kaks tükki neist panid „Sniewelleril“ tee eest kinni. Aga ilusa pöördega mida kohmakad purjelaewad järele teha ei saanud, libises „Snieweller“ neist mööda, lahtisele okeanile, kuna üks rööwlaew talle ühest suuristikist paugu tagant järele saatis. Seekord oli rööwliitel õnne. Kuul lõi ilusale sõidulaewale, mis mere võitlusteks mitte walmistatud polnud, back boordi suure augu.

Saadud kahju pani Holmesi järel mõtlema. Esiteks jäi nüüd laewa kiirus hästi vähemaks ja teijeks pidi pool meeskonda pumpade juure saatma, et fisjetungiwat wett wälja pumbata. Waheajal oli kõige juurem rööwlaewadest õige liigi tulnud.

— „Nüüd, mr. Holmes, tuleb wiimane võitlus,“ ütles kapten tumedalt. „Oma nahka wõime küll kallilt müüa, aga päästa ei suuda meie teda ometi!“

Holmes ei wastanud midagi ainult tema komando teraw hääf kõlas üle teki. Nüüd lamafid kõik inglased kõie wirnade, waatide ja munde asjade taga, lasteriist walmis ja ootafid waitides rööwlaewa lähenemist. Korraga lamandas Sherlock Holmes:

— „Tuld!“

Kogupaugu mõjust wõis malailaste hulmuse järele otjustada. Aga suur rööwlaew ei lastnud end tagasi hoida.

Sääl wiisati juba kaks raudhaaki „Sniewelleri“ külge. Suur purjekas sõitis nüüd taaga kõrwuti ja nagu sipelga kari, tormasid poolhalasti, püssi rohu suustust mustunud malailased, kes wälja nägid kui kuradid, jaht laewale. Nüüd algas võitlus mees mehe wastu.

Wõitluse tujinas ei märganud „Sniewelleri“ mehed, nii samati ka piraatid ühe tugewa sõjalaewa lähenemist, mis suitsewatel, nõgistel korstnatel wõitluspaigale ligines.

Kuna „Sniewelleril“ elu ja surma pääle wõideldi, kõlasid korraga suurküki pangud wõitluse kõraste. Piraatid ehmatasid — üks nende laew wajus kohe kõige meeskonnaga; talle järgnes warsti teine; kolmas tõmbas lõik purjed üles ja põgenes, neljas aga pidi end alla andma.

Paar sõjariistus meestega täidetud paati jõudsid „Sniewellerile.“ Anglased, nähes abi tulewat, said wõitluseks nut hoogu, ja minuti jooksul oli „Sniewelleri“ tel malailastest puhastatud.

Jaapani ohwitser, ühe salga merewäe soldatite ees otjas astus nüüd Holmesi juure.

— „See oli abi häda ajal, herra!“ ütles ta.

Holmes jaatas ja kerge naeratus mängis ta huultel, millest wälja paistis wõidu rõõm, julgus ja mehine uhlus. Tema otsaesifelt tikkus meri.

Samuti oli ka Harry haawatud.

— „Misho“ — nii oli Jaapani sõjalaewa nimi — komandöör palus Teid, mr. Holmes, omale wõõrfile; mida pean talle teatama?“ rääkis ohwitser edasi.

— „Boole tunni pärast olen ma sääl,“ wastas Holmes. Kui ta oma haawa hädapärast oli saanud lasta kinni siduda, sõitis ta ühes Harryga Jaapani laewale. Jaapani komandöör wõttis teda imestuse ja kiidu sõnadega sääraste wõitluse kohta, wasta. Kui ta aga ilma kuulsa nuuskuri nime kuulis, ei leidnud tema waimustus enam piiri.

— „Misjagure õnnelik kokkujuhumine, mis meid just Teie päästmiseks siia tõi,“ hüüdis ta. „Meil on Teiega ühised huwid; milwõd ise saab Teid tänama, kui Teie meid wähe aitaksite!“

— „Wul on aga praegu ainult üks ülesanne — ranna mererõõwite ära häwitamine,“ ütles Holmes. „Nende eestwedayat tahan ma enne lätt: saada, kui midagi muud ette wõttan.“

— „Ma arwan, meie oleme ühel ja samal teel,“ wastas ohwitser ja pööras end oma saatkonna poole. Tema käenäite pääle astus üks tugewa kehahituse ja mehiste näojoontega alam ohwitser ette, kes oma wälimusega kohe Holmesi sümpaatia wõitis.

— „Siin esitan Teile markii Ito'd ühe Jaapani tähtsa riigimehe järeltulijat. Teda on walituse poolt wäljasaadetud, et päätki Tsjhinod tagaotsida. Wiimane leidis ühel Hiina laewal, kus, nagu kuulnud oleme mäjs lahtipuhkenud olla; sest saadik on ta kadunud.“ —

Sherlock Holmes mõtles järele. "Kõhe tuli talle juhtumine laewal meele, — ühe mehe piinamine, keda Tom Flag kokkajeks loeraks ja muuks sarnasjeks oli nimetanud.

— „See, kes Hiina aurikul mäsju tõstis, just ongi see, keda ma otsin,“ ütles kuulus nuuskur. „Ta piinas ühte meest, et sellest mingit saladust kätte saada.“ —

Kõhe hakkasid komandöör ja markii asjast ligemalt rääkima :

— „Ja, kas tema sai teada selle saladuse? Kas kuulsite midagi sellest?“ —

Holmes raputas pääd.

— „Seesama on ta olnud, tema on ta olnud!“ hüüdsid mõlemad jaapanlased.

Meremees pööras Holmes'i poole.

— „Teie eht imestate meie ülewaspidamise üle. Aga Teie saate ka meie ülesande tähtsusest aru, kui ma Teile ütlen, et päälit Fuschino teel oli, et ühte kõige tähtsamat XX. aastasaja leidust Tokiosse toimetata. See on nimelt ühe uue lõhkeaine ülesleidus, mis kõik senini tuntud lõhkeained oma jõu poolest üle lööb. Jaapani walitsus oli selle leiduse saladuse Fuschino wahetajalitsel ühelt Hiina inseneerilt ära ostnud ja kokkujäade wormul oligi Fuschino käes.

— „Siis võib selle õnnetu pääliku saatus küllalt kole osnud olla,“ ütles Holmes tumedalt. „Harjutage nüüd, mu herrad, end teadmiseega, et see leidus maailma kõigesuurema kuritegija, Tom Flagi käes on!“ —

— „Siis peame seda Tom Flag'i niikaua otsima, kuni ta meil käes on,“ ütles admiraal ägedalt.

Holmes jaatas.

— „Tulge minuga, herra komandöör; meil on tõesti ühine eesmärk!“ —

Üks kompanii Jaapani merewäelasi otsis nüüd mereröwlite asukohaks olewa saare läbi. Rööwliid löödi põgenema; leiti ka Jaapani pääliku furnukeha. Flag oli tal kõrwad ja nina lastnud ära lõigata; furnukeha nägi piinamiste tagajärjel kole wälja. Flag oli aga jälle õigel ajal põgenema pääsnud. Kauaste järeluurimiste järel sai Holmes teada, et wilets Indiasse oli põgenenud; juba lahingu algul oli ta wiienda mereröwli laewaga mannermaale purjetanud. Pääle lühikest nõupidamist Holmesiga, lahkus Jaapani komandöör. Harry sai kuulsalt nuuskurilt käsu, „Snitwelleriga“ mille wigastused nüüd ära parandatud olid, läbi Lõuna-Hiina mere sõita, samati läbi Malaga merekiituse ja siis Kalkuttasse ankrusse jääda, ning ussi kää-

fusid oodata. Holmes ise sõitis aga Tonkini. Prantsuse ajutus warustas teda siin wabatahtlikult hobustega.

Tom Gray oli tõesti läbi Prantsuse maa ära põgenenud ja Gel-India poole läinud. Talle aga järgnes ka Sherlock Holmes ühes miss Copperiga, kes ennast mitte ei lastnud tagaajamisest ära jätta. Reise oli ka üks uus sellsiline juure tulnud: see oli markii Ho, kellele Saapari walitsus ülesandeks oli teinud leiduse jaladuse warast kinni wõtta.

III. päätükk.

Lahõre koledused.

Damani jdest kuni Himalaaja mäeharubeni ulatawa Bandschabi, muinasjutulise provintsi päälinnas walitses suur ärewus. Ümber kaudsetest prowintsidest tulewad teated näisid inglastele ilka ärewamadena ja ärewamadena. Mitmes paigas oli juba wastuhakkamisi olnud, mis aga alati Inglis-India garnisoni poolt olid maha surrutud. Nüüd aga ahwardas Thugide, ühe India usufelti poolt tõstetud mäis õige suure ulatuslisesks saada. Niiwiisi tuli siis, et Lahõresse suured sõjawäe hulgad kokku tõmmati. Wäljas, Jatepur Sitris, põllul, kus wanad waremed, aga ka toredad paleed seisid, oli üks rügement laagri üles löönud.

Toredas, päratu wanas Gasaribaghi palees sõid ohwitserid lõunat. Oli just suur paraadipäew olnud. India asekuningas oli Bombayst tulnud, et põhja garnisoni, kui kõige tähtsamat ise üle wadata. Tema saatkonnas oli muu seas ka üks Inglise printsess, kes parajasti maailma reisil oli ja nii siis ka Lahõresse ilmus. Oli loomulik, et Inglise garnison asekuningat, iseäranis aga printsessi toredusega wastu wõttis ja ükewal pidas. Ka Nepali, ainja iseseiswariigikese Himalaaja jalal, würst oli asekuningale külla tulnud.

Wibusöögi ajal, parajasti, kui eladalaadmised kõige kõrgemale tipule olid jõudnud, lahkus radjah (würst) Dalip Singh Amur jaalist. Lahõre üle lasus widewit.

Päike kuldas weel kord enne alla minekut paleede kuppilid ja waremeid — siis oli ta kadunud. — Ei ole midagi suurepärasemat maapääl, kui aed, „Rõõmude maja,“ mille schah Dschahan on ehita-

nud. See on kui monumentaalne mälestus India endisest kõrgeft kultuurist.

Dalip Singh Amur läts aeglaselt treppi mööda, mis terrassile viis, üles. Suurelehelised palmid lumardasid kuni temani alla. India mürtstil ei olnud praegusel filmapilgul aega looduse ilu imestada. Tema uhkete kulmude wahel oli sügaw korts, ta huuled olid kõvasti kokku surutud, kuna mustad silmad laugusesse luurasid. Iga sammü pääl kirjises tema kalliskiwidega ära ehitatud mööl. —

Müüd jäi ta seisma. Mia warjust oli üks noor tüdruk wälja astunud. Sirget, õrna keha kattis peenike siidi riie, lastes läbi paista kehawormisid. Terwe kogu näis kui alabastrist wäljaraiutud olewat. See oli üks inglane. Seda tunnistasid tema kõnnak, punakas blond juuks, terawajooneline nägu ja suured, jahedaltwaarawad silmad. Ta möötis imestanud filmadega india last, kes ainuke jalutaja aias pääle tema olewat näis. Mürt oli kiiresti juure astunud. Waewalt oli tüdruk talle otfa waadanud, kui üheks filmapilguks tema põstedele õrna puna asemel surnulahwatus ajus.

— „Nepali radjah,“ fofistat ja. Siis aga kogus ta end ja teretas teda aupakkikult, aga ta enesetundega.

— „Ma olen Teid taga oifinud, Dhtumaa õitjew roos!“ ütles radjah talle kiirgawail filmil. „Kas mäletate weel, kui meie üksteist wiimane kord nägime?“ —

Tüdruk oli kokku wajunud ja lahwtu; jalutas aga wastupanemata mürtsti kõrwal edasi.

— „Ja, wäga hästi,“ rääkis ta. „See oli Katmandus, kui ma oma peigmehe, Inglise ohwifleri Harry White feltfis ühes Inglise jaatkonnaga Teile külastkäigu tegin, mürt.“

See jaatas, põglit naeratus mängis ta huultel.

— „Teie räägite Harry White'ist, preili? Ta ei ole siis itka weel Teie abikaas, olgugi, et sest ajast juba kaksteist kunn mööda on?“

Noor tüdruk punastat ja wastat lühidalt:

— „See on minu oma asi, mürt! Tu on ka niwiifi ilus ja meil ei ole põhjust oma wabadust nii ruttu käest äraanda!“ —

Mürt wistat lühilese pilgu oma ilusa kaaslase pääle.

— „Kas Teie mäletate weel, mis ma tookord Teile ütlesin?“ Ta oieks enam tahtnud rääkida, tahtles nähtawasti aja. Tüdruk joatas ja ütles:

— „Meie trehwafime üksteist aias. Wõis umbes ja na tellaag olla, kui täna, aga parem seda juba mitte enam meele tuletada. Teie tarwitasite oma wõõraste wastuwõtmise õigust kurjalt ja tahtsite miud sundida, Teie armukeseks hakata. Teie julgesite . . .“ —

— „Ma olen harjunud kõige julgema,“ kattelastas teda wärst.

Ta oli seisma jäänud ja tütarlapsel kõtest finni wõtnud. Midagi iseäralist sätendas tüdrukut filmades kui ta mehisele ja firglisele indiaalsele otša waatas.

— „Kas arwate preili et wärst Dalip Singh Amur on Teid muustanud? Kas sina uhke ilus tüdruk arwad, et wärst oma tundeid nii ruttu muudab? Ei! Ma olen seda tundi ootanud. Minu jalakuulajad olid Su ümber hõd kui päewa. Ma olen otsustanud enesele Su armastust wõita, kui ma sa üle furnukehade ja läbi were peaksin sammuma, — Sa pead minu omaks saama! Kuldne kroon on juba walmis Sinu pää ehitamiseks. Kõige kallimad koed saawad Sinu keha katma. Sadanded orjad ootawad Su kästusid — ütle ainult üks sõna!“

Ta hoidis wastupanejat raudse jõuga finni.

Mees ja naene, mõlemad täis kirge ja tõulist uhkust waatasid põlewate filmadega üksteise otša. — —

Eääl kahises nende taga pöösas. Läbi artseenide pööstastiku tungis noor Inglise ohwitser. Tütarlaps ja wärst märkasid teda alles siis, kui ta juba nende ees seisis.

— „Kuidas julgete Teie, wilets, uhke Inglise naisterahwast haawata?“ kätatas wihane leitnant. „Seda pead sa kahetsema, India hulgu!“ ja järgmisel filmapilgul juba wuhises ratsapiits wärsti otšale jättes sinna laia weriwälale worbi.

Õnimesel filmapilgul näitus, nagu tahaks wärst ohwitseri kallale tormata. Ta lästi wärises mõõgapäa küljes ja filmad sätendasid, kui opaalid. Siis aga ajas ta oma keha sirgeks ja ütles:

— „Ma saan asetuuingale kaebama! Saame siis näha, leitnant!“

Kiirte sammudega astus ta eemale. Ohwitser naeris. Miss Waller, aga, noore leitnandi pruut, raputas kaheksewalt pääd.

— „See ei lõpe mitte hästi, Harry, ma tunnen wärsti!“

Kuna ohwitser oma pruudilt aias etteulnud juhtumise kohta aru nõudis, läks wärst Hajaribaghi paleesse tagasi. Waheajal oli päris pimedaks läinud. Kui wärst parajasti paleed ümbritsewast aiaft läbi sammus, tuli ta juure üks luine logu. Wärst jäi seisma ja rääkis wõõraga umbes wiis minutid äritatult ja kätliwalt, siis astus ta saali, kus ohwitserid jöid. Umbes tunni aja pärast jooksis üks ohwitser hingetult bangeti saali.

— „Etstsellents, mul on teatada et Tema Keiserlik Hõrgus, Printsejs on ärarööwitud! Wahid on tapetud, midagi ligemat pole teada!“

Nendel sõnadel oli pörutaw mõju: kõik tormasid wälja; asetu-
ningas läskis terve ratsawäe wälja saata, et rõõwliste jälgile saada.
Mibagi niisugust ei olnud senini weel juhtunud. Müüd astusid
kolm oobersti sisse ja teatasid tagajärgedest, mis nad saawutanud,
printsessi maja läbiotsides.

— „Sääl on nähtawasti terve hulguسته bande palee kallale tun-
ginud,“ teatasid nad. „Meie ei leidnud muud, kui ainult selle raamatu.“

Dhwitser ulatas asetu-ningale ühe wana pergamenti pääle kir-
jutatud raamatu, täis imelikka märka ja wormelid, mida isegi juure
kutsutud India tõlk seletada ei suutnud.

— „See on „Granth“ sikhidel (üks India usufelts, kes Inglise-
wastu mäsfas) püha raamat,“ ütles würst pillkawa naeratuslega,
selle järele kui ta pilgu raamatusse oli heitnud. „Teie näete asja-
ta waewa, kui sellest kirjast arusaada tahate!“

Warsti hüpati nüüd hobuste selga ja kihutati wälja öösse.
Warsti jaadi ka teada kuhu poole sikhid olid põgenenud. Nendel oli
nimelt selle wahel sees, kui Lahores sõjawäge jalule aeti, korda läinud
Dschamu mägestiku poole põgeneda. Mõni tund tulid nende jälgedel
ka juba Inglise kolonnid. Sääl kihutas korraga üksik ratsanik we-
rise ja wahutawa hobuse seljas inglastele wastu. See oli Nepali würst.

„Lahing on kaotatud,“ teatas ta kindralile, kes asetu-ninga ja
teiste tagaajama sõitnud ohwitseride üle teateid nõudis.

— „Meie sattusime kõik ühte lõksu,“ seletas ta edasi. „Kui
meie parajasti läbi Surma oru sõitsime, piirati meid mägestiku elani-
kude poolt igast küljest sisse. Ma ei tea kui palju langenud on ja
palju wangi on wõetud; oma pääsmises olen oma wirgale hobusele
tänu wõlgu.“

Würst sõitis Lahoresse tagasi. Kindral aga tõttas oma wäega
wastuhakkajaid rahustama: aga ka tema pidi mõne lüüasaamise järele
uuesti Lahoresse taganema. Terwe India näis nüüd wastu hakkawat.
Asetu-ningas oli wangiwõetud; tema saatust jagas ka esimene kindral.
Mäis laotas end ikka enam ja enam laiali. Mäis aeg tulnud ole-
wat, kus Inglismaa oma parema kolonii pidi kaotoma.

Braegusel filmapilgul oli Nepali würst Inglise-
maale lähisam, kui kunagi enne. Kui tema siis järgmisel päewal Lahores leitnant
White pääle laebas, sai wiimane koke sõjakohtusse kutsutud. Kinnisel
istumisel tehti otjuseks: leitnant oma ametikohustest lahti lasta,
temalt nõnda et ta würstilt auhaawamise andeks paluks ja pääle selle
mõisteti ta weel kahets kuuts kindluse wangi.

Niisugune oli asjade seis, kui korraga Bahõres terve rida kole-
daid ja saladuslikke kuritööd toime pandi, mis terwet Indiat wapas-
tasid. Hambaid kiristades oli leitnant sõjakohtu otsuse ära kuulanud.

Särgmisel hommikul leiti kindral, kes kohtu eesistujaks oli ol-
nud oma korteris ära tapetuna. Teine kõrgem ohwitser oli ühes pi-
medas käigus ära tapetud. Üks hirmuteate järgnes teisele. Weel
enne lõunat ilmus üks ohwitser Bahõre politseiülema juure ja teatas
et päälit Wilson olla ilma uniwormita ja möögata miss Walleri
korteris ukse eest tapetuna leitud. Politseiülem läks kohe tähendatud
majasse. Miss Wallerile sai karm ülekulamine osaks.

— „Kuidas sai see ohwitser Teie majasse? Kas Teie
teatsite sellest midagi, et ta äratapetud on?“ küsis politseinik
noorelt daamilt.

Käsitaw ei suntnud ennast koguda.

— „Ma ei tea midagi,“ wastas tema. Aga tema segadus ja
rahutus näisid politseinikule, kes maksu mis maksab, kuritöö jälgile
tahtis saada, kahtlane olewat.

— „Teie teate aga rohkem, kui räägite,“ wastas ta. „Kui
Teie ka ise süüta olete, siis on Teile kurjategija nimi ometi teada.
Kas oli tapetu juures eila õhtu hilja weel kedagi?“

— „Ei!“

Ta waletas. Tal ei olnud küllalt enesewalitsemis jõudu, et
seda warjata.

— „Kui Teie mulle mitte tött ei räägi, olete arreteeritud,“
rääkis ametnik, kellel hull kõrgemaid ohwitserisid kaugas oli, edasi ja ütles:

— „Kas ei olnud tema juures eila õpsi mitte leitnant White;
ma olen teda eila siin ümbruses näinud?“

Moor tüdruk kõhkes, katjus kõrwale puigelda, ei leidnud aga
nii hulga terawate pillude all mitte julgust salata.

— „Jah, tema oli siin. Ma aga ei kuulnud ühtegi sõnawa-
hetust, ei midagi jääraast, millest arwata võiks, et tema kurjategija on.
Ma panen end tema ilmsüütuse eest pandiks.“

— „See ei aita temale midagi, niisugustel asjaoludel,“ wastas
üks ohwitser, kes ka sõjakohtu istumisest osawõtnud oli. „Teie pärast
just on see kole kuritöö alanud, mis meil kõige selle poliitilise sega-
duse juures weel pundus. Ma julgen Teile, politseiülem, tähendada,
et leitnant Whitel haruldaselt kättemaksu himu on. Kas tal selle lady
ülewelpidamise järgi selleks õigus on, sellest ei taha ma rääkida. Ma
juhin aga Teie tähelepanu kindrali ja teiste kõrgemate ohwitseride, kes
sõjakohtu istumisest osawõtnud, tapmise pääle!“

Politseiüllem jaatas.

— „Ma saan aseluninga kohustetäitjaga rääkima ja sammasid astuma leitnant White finniwõtmiseks,“ ütles ta.

Miss Waller langes minestusesse.

Samal aja liginesid kaks herrad ja üks daam ratsa, äraaetud hobuste seljas Lahõrele. Üks herra ja ka daam olid eurooplased, teine herra oli jaapanlane. Kuu aega kestnud wintjutsused olid nende pääle halwasti mõjunud. Nad olid enam hulguste, kui korralikude inimeste sarnased. Eurooplase nägu piiras juur habe. Keegi ei tundnud neid ära, kui nad politseiüllema eluforteri juures hobuste seljast maha astusid. Politseiüllemat eunast ei olnud tobus. Meie reisirjad läksid siis ühte mõdrastemajasse. Habemega mees läks aga warsti kasarmu, kus tapetud ohwitseride furnukehad hoiti. Kui ta lilledega ehitatud ruumi astus, tõusis nurgast üks inimeje kogu, kes jääl oli küürutanud. Mees oli haruldajelt paks, tal olid allaripuwad põsed, segased filmad ja üleüldse kunnis naeruwääriline nägu.

— „Mis Teie siin teete?“ küsis habemega mees.

— „Mul on nõn furnusid läbi waatata,“ wastas paks mees.

— „Aga kas Teie on üks lubatäht siia sissekulla? Kes Teie üleüldse olete? Teie näite armas sõber, kunnis kahtlane wäija!“

Habemega mees mõõtis paksu mehikest pääläest jala tallani filmadega, kehitas õngu ja pööras siis wahilolewate ohwitseride poole.

— „Ma olen üks arst. Lubage, et ma teie juuresolekul tapetute haawad läbi waatan!“

— „Mul ei ole selleks, mingit õigust,“ wastas üks ohwitseridest. „Kui Teie aga furnukehasid paigalt ei liiguta ja nii talitate, et ma iga Teie liigutust tähelepanna ja filmaspidada wõin, siis arwan ma, mull ei ole põhjust Teile läbiwaatamist teesda. Mr. Tipp Tapp, pidage seda herrad siis filmas!“

Habemega mees pööras end mr. Tipp Tapp'i poole. Paks mees tegi paar järsku kumardust, mõõtis siis arwatawat arsti pita uuriwa pilguga ja ütles:

— „Mina olen salapolitseinit. Lahõre politseiüllem ise last mind kalkuttast siia kutsuda. Kas Teie ei ole weel midagi kuulnud kuulsast salapolitseinikust Tipp Tapist. On ainult üks inimene, kes umbes sama kuulus on, kui mina; see on Sherlock Holmes; aga kui ma terajelt järele kaalun, leian ma alati, et tema mind ei maksja!“

— „Mind ei huwita pörmugi, kes Teie olete,“ wastas habemega mees, kuna tema suunurkades midagi äraandlikult tuisatas. Siis kumardas ta end üle furnukehade ja hakkas haawa järele waatama.

— „Teie ei tohi furnudesse puutuda,“ katkestas korraga Tipp Tapp waikust.

— „Kui Teie, paks kärnkonn, mind kõhe rahu ei jäta, panen ma Teid nii wastu maad, et Teil tüki ajaks himu ära lähed üles tõusta,“ wastas habemil.

Mr. Tipp Tapp kahwatas ära. Tema paks kere pahkus ennast weel rõhsem täis kui seni.

— „Kuidas Teie julgete mr. Tipp Tappi haawata? Teie tahate ismakuulust salapolitseiniku õpetada?“

Ta pööras end ohwitseride poole.

— „Kas ma ei öelnud kõhe, et ta üks kurjategija on? Ma wõin kista webada . . .“

Ta kraamis oma põuetaskust suure paberilehe wälja ja hakkas seda lugema wahetewahel habemega meest waadeldes. Siis niitutas ta rahulolles pääd, pani kirjatüki jälle tasku ja ütles tasakesi oma ette:

— „Nüüd peab ettewaatlik olema. Poisil wõiwad elektripüstitolid ja kurat teab weel mis kaasas olla. Mr. Tipp Tapp, hoia filmad lahti!“

Ta taganes habemikust wähekeise eemale, ilma oma jõllilmi temalt ära pööramata.

Habemil oli waheajal läbioffimise lõpetanud. Ta pööras end jälle ohwitseride poole ja ütles:

— „Ma soowiksin herra politsei ülemaga uelja filma all rääkida!“

— „Kahjuks ei ole see praegusel filmapilgul wõimalik. Ta on praegu Delhis ja tuleb alles homme tagasi.“

— „Ah — mis teeb ta Delhis?“

— Ta on sääst, et leitnant Whitet kes päästis „Wilsoni“ ohwitser näitas kolmanda surmu pääle, „ära on tapnuw, kinniwõtta. Selle süü on kindel. Tema juurest on ta werine mööd leitud!“

— „Kas Wilson on sama ohwitser, kes ühe lady majas ära fai tapetud?“

— „Wäga õigus, see lady on mõrtsuka pruut.“

— „Siin on ehk wäike elstus aset leidnud,“ wastas habemil järel mõteldes. „Esiteks ei ole päästik mitt: majas äratapetud, waid kuskil põllul. Tema uniwormil lüduwad ometi ölefõrred ja heina puru, mida politseiilem tähelepanemata on jätnud. Samuti on mõlematel õlalappidel pori leida. Surunud on weriste kättega kantud, mis

selgesti näha on, Ja pääle selle pole ta mitte möögaga tapetud, waid ühe indialase puššiga."

Ohwitserid waatasid jäärase lühikese otsuse tegijale imestamult otša.

— „Bagona pihta," hüüdis üks neist, „see annaks asjale ju hoopis uue pöörde. Kes Teie aga olete et niisuguseid otsusi teha wõite?"

— „Ma olen Teile juba öelnud, et ma üks arst olen," wastas habemik. „Ma saan nüüd kuni homseni ootama ja siis, kui politseinik Lahõres on, asja edasi uurima."

Ta lahkus furnukambrist. Waewalt oli ta wäljas, kui mr. Tipp Tapp kiiresti üles tõusis ja talle järgnes. Ükse pääl pööras ta weel kord ümber arutas oma paberi lehe lahti ja seda ohwitseridele näidates, ütles:

— „Kas teate mis see on? See on jalakiri Tom Flaxi kõige suurema kurjategija asjus. Ja kas teate, kes see habemega mees on? See pole keegi muu, kui Flax. Ja kas teate weel, mis minust saab? Minust saab see, kes Flaxi kinni püütab."

— „Ma olen juba Flaxist midagi kuulnud," wastas üks ohwitser. „Minu teada peawad tal aga mustad filmad olema; habe peab tal ta puuduma. See tohter aga, kes siin oli, oli habemega ja hallide filmadega."

Mr. Tipp Tapp ajas filmad punni, tegi rumala näo ja ütles tüki aja pärast:

— „Mii? Teil on õigus. Aga need on kõik tühised asjad Teil pole aimugi, kui suur kelm see Flax on. Temale on see mänguasi endale hallid filmad muretseda. Nüüd ei wõi ma aga naga kaotada!"

Nende sõnadega lahkus ta toast, et arwatawat Tom Flaxi kinnipüüdma minna.

IV. päätükk.

Kurjategija joghi. (Sudja waimulik)

Ühe üksildase, wäljaspool Welhid seiswa hurisiku uksele koputas keegi noormees. Ta rind tõusis lõõtsutades, tema nägu oli higine ja ta kirju kuub oli räbalates.

Varsti astus hurtsikult tugewa lastwuga, terawate näojoontega ja bronksikarwalise nahawärwiga indialane wälja.

— „Eri Nam nam jat hai,“ ütles ta, kui ta põgenikku nägi.
„Eri Nami nimi on õige! Kust tuled Sa ja kuhu lähed?“

Moormees oli hurtsikusse jõudes wäsinult maha langenud.

— „Mind aetakse taga,“ ütles ta palawikuliselt. „Wahguru! Hilguru! Jumala pärast, leda Sa austad, päästa mind! Ma olen puhas weresüüft, mille pärast mind mu wemmad taga kiusawad.“

Joghi pani käed ristis ja waatas abipalujat tüll aega waitides.

— „Siia ei pääse Sinu tagaajajad mitte,“ ütles ta tüli aja pärast. „Edasi minna ei wõi Sa aga la mitte, sest siin lähedal on sihhide laager. Niipea kui nad Sind näewad, kisuwad nad Su tüli-
deks. Sa tunned ju meie wiha inglaste wastu. Mul aga on Si-
nust kahju, ja ma peidan Su ära. Aga siis pead Sa tagasi põb-
rama. Lase minul muu eest hoolitseda. Enne, aga kui edasi rääkida,
teen ma palwet, sest letpäew on lätte jõudnud.“

Põgenik wotas rahulikult, kuni joghi palwe lõpetanud oli.
Siis ütles ta:

— „Ma ei tohi mitte Delhisse wõi Lahõresse tagasi minna. Mind tuntakse ära ja lastakse maha. Kas tõesti muud teed ei ole et minu saatust minust ära pöörda?“

„Jutusta oma lugu wõõras!“ ütles joghi.

Leitnant White — tema see põgenik oli — jutustas nüüd juh-
tumisest Lahõres. Kui ta lõpetanud tõusis joghi üles ja ütles:

— „Mine tagasi Lahõresse. Sa oled jään kindlamal kohal kui
siin. Ma muudan Sinu nagu nii, et Sind jään keegi ära ei tunne.

Ta rawitšes wõõrast, kuni see täiesti rahustus ja enesewalit-
semise tagasi sai.

— „Nüüd heida wäheseks ajaks puhkama,“ rääkis joghi edasi,
„kui letpöö lätte jõuab räägime meie edasi.“

Leitnant White, kes kalsklümmend neli tundi jooksnud oli, heitis
maha ja jäi worsti raskesti magama. Oles ta seda kurikawalat nae-
ratust näinud mis nüüd joghi huultele ilmus, ta oles tingimata edasi
põgenenud. Indialane tegi kättega hulga liigutusi õhku. Tema parem
käsi tegi umbes kalssteistiklümend ühetasast rütmilist liigutust üle ma-
gaja näo. Wiimaks ütles ta õõnsa häälega:

— „Sa magad, aga Sa kuuled mind ometi! Üks?“

Luki väikene parve.

— „Ma kuulen Sind,“ vastas wiimaks magaja, kes nüüd yoghi hüpnootismi mõju all oli

— „Kui sa ärkad,“ jattas yoghi, „siis oled Sa tõik unustanud mis Einuga senini on juhtunud. Sa oled üks siith, üks India sõjalane, mees, kes pimedast pääst sõna kuulma peab, ja käjud mis talle antud, täidab. Kas saad aru ori?“

Magaja rind tõusis kõrgele, üks ohlamine tuli üle õnnetu huulte. Siis vastas ta tasafelt:

— „Jah, ma mõistan Sind, isand!“

— „Sa pead säärases kujus, mis ma Sulle annan, Lahdresse ruttama. Säääl elawad Inglise wõõrastemajas kaks meest ja üks naine; üks mees ja naine on eurooplased teine mees on jaapanlane. Sa tungid õõsel salaja nende korterisse. Sa pead olema julge kui tiiger, wä'e kui hirw ja paendum kui kass. Sa pead tõik kolm ära tapma ja siis Dschamu mägestikku ruttama kus ma sind ootama saan!“

Joghi tõmbas jälle paarveistkümmed korda üle magaja näo. Siis wõttis ta mingi sõõwa wedelikku ja hõõrus sellega leitnandi leha ja nägu. See hüppas karjatades üles.

Wedelik oli filmapilt naha sisse tunginud. Olets õnnetul nüüd peegel läepärast olaud, ta olets jällestust tundnud oma wälimuse üle nii oli ta muutunud. Ta nahk oli bronksi jarnasets muutunud, põsed olid paistetunud, nina punsunud, filmad auku wajunud. Silmapilgu mõttes õnnetu järele. tõmbas omal mitu korda läega üle otsaesse, nagu tuletaks ta midagi meele. Siis waatas ta kartliku pilguga oma ümber ja ütles:

— „Ma tänan lahke wastuwõtmise eest. Ma pean nüüd Lahdresse oma ülesannet täitma minema!“

Wastik naeratus kibises üle yoghi näo.

— „Wisjugaft ülesannet,“ küüis ta.

— „Ma ei wõi seda mitte welda,“ ütles leitnant saladusliku häälega, awas ulse ja kadus.

Joghi waatas talle põlewate filmadega järele.

— „Sündmused järgnewad üksteisele, nagu ketilülid,“ pomises ta. „Rättematmise tund on tulnud. Ma saan ruttama, et seda tööd lõpule wiia, mida see narr nüüd algab.“

Widewik oli lätte jõudnud. Rindlal sammul ruttas nüüd yoghi alla orgu, astus rongi pääl, mis Lahdresse wiis.

Wiks Walleri elumaja ahus ütsildasel kohal ja mahajäetud. Politseiwõimud olid juba otsusele tulnud, et noor daam mõrtjutatõõs

mitte süüdi ei olnud. Wõõrastemajas elaw habemega mees oli poliitiseülemaga pitas jutuajamises olnud, kui wiimane Lahõressse tagasi oli tulnud. Oles nüüd leitnant White päälinna tagasi tulnud, teda poleks enam tagakusatud. Nende tõenduste pääle, mis habemega mees oli andnud, oli White'i süüdistus lõpetatud. Palawikulises rahutuses keeras noor tüdruk end oma asemel. Tema indialastest teenrid magasid keldrikerral. Kõik aknad ja ukseid olid India kombe järele ilma lukuga. Südametunnistus piinas tütarlast. Tema oli oma peigmeest sagedasti oma koleteriiga piinanud; see kõik oli wiimase armufadedaks teinud, mis nüüd kõige õnnetuse põhjuseks oli. Kus wõis tema peigmees aga praegu olla? Ta oli otsustanud teda iga hinna eest ülesotsida, et tema saatust jagada. Kui ta niiviisi oma woodis lamas, kuulis ta forraga kergeid sammusid uksele lähenevad. Ta hüppas üles ja heitis omale kiiresti mantli ümber. Samal momendil seisis ta juba yoghi kõrge kuuju uksele. Ta tahtis kiskendada, aga yoghi pill oli nii täis tahteõudu, et ta häätski teha ei suutnud.

— „Ara karda, walge lill,“ algas wõõras maha surutud häälel, „ma olen tulnud, et teatust tulla ühest põgenejast, kes oma südametunnistust on jätanud.“

Miss Waller surus oma parema käe metsikult tufsuwat rinna wastu:

— „Mis ütled Sa? Oled Harry'd näinud? Britnant White't?“
Indialane jaatas.

— „Ta on Welhi lähedal ja peidab end oma tagaajajate eest. Ma pean sulle teed tema juure näitama.“

— „Oh tema õnnetu!“ hüüdis noor tüdruk, kuna ta keha, nagu palawikus wärikes. „Sa tahad mind sinna juhutada? Dota, wie minuti pärast olen ma walmis!“

Ta kadus kõrwaltuppa. Indialane astus nüüd tütarlapse woodi ees asuwa lauakese juure, kus pääl wee nõu seisis. Ta tõmbas oma woldirikka rüü taskust ühe klaasikese ja lasi mõned tilgad wette. Tütarlaps tuli kohe teisest toast. Märksituses ja rõõmus, warstise armjama jällenagemise üle, ei pannud ta indialase uudishimulikku pilksid, mis ta pääl wiibisid tähelegi.

— „Dö on palaw! Kas sul on hobused?“

— „Ei!“

— „Ma muretsen kohe kaks!“ wastas tema.

— „Ara tee seda mitte, käsijanna. Hobuse traawimine tõmbaks inglaste tähelepanu oma pääle. Wieie lahume linnast jala. Wõta enne minekut weel üks lõts wett, et sa mitte teel ei janneks!“

Miss Waller oli walmis; ta pani laia dekübara pähe, walas kakaasi wett täis ja jäi ühe sõdmuga ära.

— „See on häa farmase palawusega!“ ütles ta.

Siis aga haaras ta lätega oma rinnust linni; ta hingas ru-
tem ja pulsis löi kiirelt.

— „Ma ei tea, mis see tähendab — olen äritatud, mul on paha!“

— „See on ainult äritus. Ta läheb warsti mööda,“ rääkis
indialane uurima pilguga.

Ta tõesti kadus paha tunne ruttu. Lütarlapse põskedele tuli
puna jälle tagasi. Ta tõstis filmad üles aga waade, mis ta joghi
pääle heitis polnud endine. Üks segane naeratus libises üle ta huulte.

— „Kas meie ei tahtnud mitte edasi minna,“ ütles ta.

Indialane jaatas.

— „Päris õigus, ilus lull. Nepali würst igatsleb Sind. Sa
pead tema lossi juure tulema.“

Lütarlaps naeratas.

— „Noh siis ruttame, et tal mind kama oodata ei tarwitseks.
Ah mul on wäga hea nüüd. Minul on — ma ei tea isegi kuidas.“

Nende sõnade juures naeratas ta jälle ja lasi end wastu pa-
nemata indialasel läbi Lahore pimedate uulitsate wiia. Ta oli mõis-
tuse kaotanud. — — —

Saladusline wõõras, kes hotelli ühe jaapanlase ja daami seltsis
oli tulnud oli oma metsiku habeme maha wõtnud. Ta ei olnud
keegi muu, kui Sherlock Holmes kelle nägu küll üleelamiste tagajärjel
muutunud oli. Ta magas sama toa, kus jaapanlane aset oli wõt-
nud, kõrwal numbris. Mõned ruumid eemal magas miss Copper.

Keskööjel ehmatas Holmes korraga oma ajemelt üles. Temale
näitus, nagu oleks ta midagi kuulnud. Kuna ta nüüd kangelst ja liiguta-
mata, kui kaju woodis istus, kuulatas ta terawalt wälja öösse. Rahin
kordus jälle. Oli nagu käits keegi palja jalu mööda põrandat. Kor-
raga kuulduks tume rögisemine ja kirin, nagu suruks keegi hambaid
kokku. Ühe hüppega oli salapolitsist jalul. Ta ei läbenud rewol-
wertti wõtta. Tuba järgmisel filmapilgul seisis ta jaapanlase toas.

— „Päälit,“ hõikas Holmes.

Alga wastust ei tulnud; küll kargas samal filmapilgul kassi-
paenduwusega sirge logu Holmest pääle ja katjus temale suurt kahe-
teraga pussi rindu torgata. Alga kuulud muustur püüdis hoobi õhus
hanni; mõrtukas, kes Holmest jõe wastu liig nõrk oli, põgenes;
Ahe sammuga oli ta akna juures ja hüppas alla pimedasse öösse.

Holmes tumardas end üle päälitu. Sellel oli kõri elajalikult
kabi lõigatud. Suur wereoja walguis põrandale. Holmes jooksis

kohe oma tupp, tõi rewolwri ja ruttas koridori. Kui ta aga jaapanlase toast mööda läks, lerkis ta ette mingi logu.

— „Teie olete ühe mõrfsulatööga hakkama saanud, mister!“

See oli mr. Tipp Tapp'i raswane hääl. Holmes tahtis teda kõrvale tõugata, et tagaajamist jätkata aga mr. Tipp Tapp oli end ette walmistanud. Ta hoidis kummagi käes kaks kaheteistkümnne pangulist rewolwert, millede rauad Holmesi poole olid pöördud. Küljel rippus pääle selle weel mõõk.

— „Ma olen Teid juba kaks päewa filmas pidanud,“ jattas mr. Tipp Tapp, kuna Holmes imestanult sõjariistade eest sammude tagasi oli astunud. „Ma kuulsin ta nüüd, kuidas Teie jaapanlasega heitlesite. Teie lõõg on nüüd täis, tein! Eäduse nimel arretereerin Teid!“

Holmes sai aru, et ta siin omale hää näo pähe tegema pidi. „Suurel“ poliisistil oli ju wõimalus 24 kuni 48 paulu järgimööda ta pääle lahti lömmutada. See oleks aga Holmesilegi liig olnud. Ta tarwitas siis kawalust, kuna ta jeespidi wiha pärast warijes, et nüüd mõrfsulal wõimalus on ära pukkata.

— „Kui minu filmad ei peta, olete Teie suur salapolitseinil Tipp Tapp,“ ütles Holmes.

— „Hüwa, see ma olen. Sa oled minust juba kuulnud, mr. Flay?“

— „Ja muidugi, mr. Tipp Tapp. Kui ma oleks teadnud et Teie Lahores olete, ma oleks end ise ülesannud. Aga Teie saate aru et lõik eäduse järele peab talitama. Teie peate mulle enne ühe arreterimise luba ja käsu ette näitama, kui mind linniwõtta wõite!“

Mr. Tipp Tapp ajas suu ammulii.

— „Arreterimise käsku? Teie tahate, mr. Flay arreterimise käsku näha?“

— „Ja muidugi, mr. Tipp Tapp. Teie peaksite õmeti teadma, et ihes haritud riigis inimestel ilma arreterimisloata linniwõtta ei wõi.“

— „Ah nii? Kas tõesti? Seda pole ma enne kuulnud. Dotake üks filmapilt, ma saan Teile seda tunnistust näitama!“

Mr. Tipp Tapp pani oma rewolwrid tooli pääle, wistas mööda maha ja hakkas oma põuetaskus sorima. Samal filmapilgul sai ta Holmesilt farnase hooi lõhtu, et ta nagu pall wastu seina lendas ja liisendades lamama jäi. Riia pääle jooksid indiaalased-teenrid ja mis Copper tupp. Nad leidisid siit nüüd jaapanlase furnuteha ja ühe isiku kes nelja rewolwri, ühe pufsnoa ja möögaga sõjariistustatud oli. Kümme minutid hiljem oli mr. Tipp Tapp juba

politsei wangimajas, kuna teda jaapanlase tapmises kahtlus'ati. Alles siis, kui politseiülem ta ära tundis, saadi sündmustest aru. Mr. Tipp Tapp oli kui arust ära, et Flax nüüd ära põgenenud oli.

— „Aga kuidas on see ometi võimalik?“ küsis politseiülem.
„Kuidas näeb siis Teie Flax wälja?“

— „Ta kandis enne habet. Nüüd on ta selle ära ajanud, herra politseiülem. Ma olen juba teist päewa teda jälgimas.“

— „Ah — misuguses numbris ta siin wõdrastemajas elas?“

— „Nummer 17-nas, herra politseiülem.“

— „Koh pagan Teid wõtaks, mr. Tipp Tapp kas teate aga, kes sääb elab?“

— „Flax!“

— „Ei! Sherlock Holmes. Kuuks nuuskur!“

Mr. Tipp Tapp kiskus nüüd fuu, nii pärani et alalõug pea-aegu rinnale watas.

— „Sherlock Holmes? Ikka päris lihalik Sherlock Holmes; kes peaaegu sama suur on, kui mina?“

— „Seesama jah!“

— „Siis on, siin üks teine kurjategija olnud ja Holmes on sellele järele rutanud. Sherlock Holmes on siis hädaohus. Laske mul kohe minna, ma pean ruttama, et teda päästa!“

Nende sõnadega tormas „kuulus“ nuuskur, oma kõhtu eeshoides Sherlock Holmesit päästma.

Viimane oli juba Jaapani ohwitseri mõrtsuka jäljed üles leidnud. Kurjategija oli Lahõrest lahtunud. Sinnast wäljas aga leidusid ühes aias hull hobuseid, mis Inglise ohwitseride omad olid. Leitnant White'il — tema see mõrtsukas oligi — aga ei olnud oma minewikust aimugi. Tema meeles mõttus ainult ta ütlesanne mida joghi sugereerinud oli. Ta hüppas üle aia, päästis ühe looma lahti hüppas selga ja kihutas ilma sadulata, teed mööda Dschimu mägestiku poole. Sherlock Holmes kahtles filmapiigu, kui ta hobuste laagri juure jõudis. Meestond oli kergemeelset ühte kõrtsi purjatama läinud ja nende käest ei saanud Holmes midagi teada. Ta nägi aga kohe äratallatud rohku ja ülejäänud hobuste ärewust. Ta ruttas aiaast mõned sammud eemale ja nägi nüüd ka hobuse jälgi pehmel maapinnal; jooksis kohe tagasi, walis omale harjunud pilgul kõige wirgema hobuse wälja, hüppas selga ja kihutas põgenejale järele.

Nüüd algas kole ajamine, üle taimewaeje lagendiku. Mõne tunni säärase sõidu järele hakkas aga põgeneja hobune ära wäfima. Ta kihutas parajasti ühe kuristikku äärel. Holmes oli temast ainult umbes sada meetert kaugel ja oleks põgenejat, kellel ainult püssnuga

õjariistaks oli, kergesti hobuse seljast maha võinud lasta. Aga seda ei soovinud ta mitte. Ta soovis, maksku mis makstab, kurjategijalt elusalt kätte saada, et näha, kes õige sellesse asjasse end seganud oli. Kuulus nunnukur ei kahelnud juba nüüd, et kõigi segaduste ja kuritegude hing keegi muu ei olnud, kui Tom Flag. Aga kus ta asus? Miskauguses maskis juhatas ta seda surru oigamistest kollupandud kontsertid? Kõige selle kohta võis praegu tagaetatalt kurjategijalt teateid saada. Ta nüüd kihutas Holmes otse tema taga. Tema hobuse pää puudutas juba tagaetatava hobuse laska.

— „Käed üles, ehk ma lajen,“ müristas Holmes.

Põgeneja ei saanud enam kõrwale läänata, sest sääl aigutas kuristik. Kartus kuristikku kukkuda, samuti ka kartus oma tagaajaja kätte longeda wähenaldas hüpnooti mõju. Segaselt tuli leitnant White'le ta minemise meele. Kolledad pildid, mis tema üleelamisi wiimastel päewadel kirjutasid, tõusid ta silmade ette. Hullumeelne hirm oma enese eest waldas teda. Ta rebis hobust laast ja tatis kõrwale pöörata, et weel kord põgeneda, — ta ei märganud kuristikku paremal pool, samuti ei kuulnud ta oma tagaajaja hoiatus häälet. — Hobuse pöörasli end wähetades ja wärisedes. Ta esimesed jalad rippusid ühe sekundi kuristiku kohal. Ta wiskas end püsti, nagu tahaks ta end weel päästa, — siis lendas ta ühes oma sõitjaga sügawikku.

Õhmatades hüppas Holmes oma hobuse seljast. Ta tumardas end kaugele üle sügawiku serwa. All lammas kaljusel maapinnal õnnetu furnukeha purustatuna oma hobuse kõrwal. Korruga awasid end salapolitseiniku filmad. Tal näis mingi uus mõte olewat Mitte furnukeha ei kõitnud ta tähelepanu. Umbes kolm meetert allpool temast kuristiku serwal, rippus üks schall olaspõõsa külles. Hommiku hämaruses märkas Holmes sellel Inglise riigi wappi wäjarikkituna. See oli indialaste poolt ärarõõwitud Inglise printsessi schall. Holmes suutis waewalt rõõmahõiskamist, mis see leidus ellu äratas, maha suruda. Üks õnnetu juhtumine näitas nüüd teda siia õnnelikule kohale toonud olewat, kust ta esimesed printsessi rõõwlite jäljed leidis. Indialased olid nähtawasti läbi kuristiku teisele poole põgenenud. Holmes oisid omale koha, kust ühes hobusega wõimalik oli alla jõuda. Sõitis läbi kuristiku ja siis teisele poole jälle üles. Ettewaatlikult ronis ta nüüd kaljude wahel edasi.

Korruga tõstis ta ühe lubjakivi üles, waatles seda naeratades ja pani siis tasku — kivi küljes olid kolm ära kiuwanud weretiska.

leidunud. Holmes hüppas nüüd lohe hobuse selga ja kihutas leitnud jälgedele sihis edasi. —

V. päätüft.

Verifuninga wõimuses.

Mõne tunnilise ratsutamise järele üle kiwise pinna, jõudis Holmes ühe kustunud tuleaseme juure. Hobuste jala jälgedest pehmel samblasel pinnal ümber tule aseme wõis otsustada, et rõõwlik wähe-malt jada ratsameest oli olnud. Ta kihutas jälle edasi. Ohtu jõudis kätte. Holmes pidi oma hobusel mõned tunnid puhata lastma, kui ta mitte riskeerida ei tahtnud, et see tema all järsku kokku oleks langenud. Ilma hobuseta aga oleks tema saatus selles kõrbes, kuhu harwa üks inimene sattub, otsustatud olnud. Nälg hakkas waewama, sest Holmes polnud enne seda ette nägematud sõitu pea midagi söönud. Selle kõige pääle vaatamata astus Holmes juba pärast lestööd, kui taewale ahtatene kuusirp ilmus, jälle sadulasse. Sõit muutus itka rassemaks ja hädaohtlikumaks. Wahel läks tee järskudele kõrgusilku-dele, siis jälle libedaid kuristikku ääri mööda, kus hobust kae kõrwal pidi talutama.

Kuulsa politseiniku filmade ette lerkisid Himalaaja mäe ahe-likud itka kõrgemaks ja ilusamaks. Pool ahwardawalt tõusid lumi-sed harjad taewa poole.

Wastu järgnema päewa lõunat sattus Holmes ühe suurema inimeste jalga jälgedele. Söetanud laagri tuled õõgasid weel ümber- ringi; tuleasemete ümber lasusid toidu jätised. Kui Sherlock Holmes üm-ber kaljunurga oli sõitnud jäi ta imestanult ja rõõmu hüüdega seisma.

Tema ees tõusis üks hiiglasuur kindlus kõrgel mäeharjal ülles. Würsti lossi tornid näisid pilwedeni ulatawat. See oli üks endiste India wõimumeeste loss, mida inglased olid alla heitnud. Nüüd mäsju ajal oli kindlus sihhide kätte tagasi langenud. Holmes filmas ta fantastilistes riietes kuni hammasteni sõjariistus inimesi, kes teed mööda lossi ruttasid.

Platwormidel seisid kaks, nähtawasti inglastelt ärawõetud suur- tüüki. Kõige kõrgema torni otsas lehwis mäsajate lipp.

Holmes oli nüüd eesmärgil. Siis siia oli Inglise printsejs toodud; siis siin waewlesid ta teised tähtsad wangid. Siit nähta- wasti jooksid jala niivid wälja India riiki, mis inglastelt äralistud pidi saama. Siit oli käst wäljatulnud Jaapani päälikut, kes kurja-

tegija Flaxi käest ülesleiduse vormeli pidi ärawõtma, äratappa. Selle lossiga pidid kõik Lahore, Delhi ja teiste linnade kurjategijad ühenduses olema, kes kui metsalised inglaste seas möllasid. Kes wõis see mees olla, kes kõike seda koledust juhatas? —

Sherlock Holmes saatis hobuse ühte teerada mööda tagasi minema, ise aga astus tee rajale, mis paleesse üles wiis. Ta ei pannud ühe kuiwanud otja murdumise praksatust pöösastes tähele, ta ei näinud ka kahte põlewat silma oma taga luurawat. Ta ei näinud mitte meest, kes, nagu üks pea läbi pöösaste ja sambla, pea üle tee keerles ja ülfildast rändajat ahels momendiksiti filmist ei laotanud.

Holmes peatas ühes tihnikus. Ta wõttis taskust mõned asjad, istus maha, ajas omal habeme ära, hõõrus nagu ühe wedelikuga, lõi oma kaunis pitad juuksed kulla taha, wiskas siis riided seljast ja hõõrus ka keha sama wedelikuga kui nägugi. See wedelik muutis ta naha pruunilaks. Näid astus ta halasti lossi wiinale teel olwatele wahtidele wastu.

Kuulus politseinik sai wäga hästi aru, et see reis wast kõige tarbetawam tema elus oli. Ta oskas India keelt ainult osalt. Kas temal lähels korda sihhide terawaid filmi petta? Kas teda tõesti peetakse selleks, kelleks ta end ütles — ühels hindulaseks, kes würtle tähtsaid teateid toob? Nende küsimuste pääle pidi Holmes wastuse õige peagi saama.

Ta ligines wahtidele ja andis neile teada, et ta würtle näha soowib saada. Wahid ei märkanud petusest midagi. Teda wiidi läbi keeruliste läitude, lõpmatuks limi treppisid mööda, kuni ühte toredasse tuppa, kus teda oodata kästi. Warsti tõmmati ka eesriie kõrwale ja walehindulase ees seisis sama yoghi, kes leitnant White'i oli hukka saatnud.

— „Sa tahad würtle kõnelda?“ küsis ta India keeles.

Holmes pani käed ristl rinnale ja wastas:

— „Wõit Gurule!“ (see oli sihhide teretus wiis).

— „Olgu terwitet Guru,“ wastas yoghi. „Kas Sa meie wendadest undiseid tood?“

— „Jah, aga ma wõin neid ainult würtle eadale teatada!“

Kawal naeratus mängis fakiiri sunnurtades, kui ta ütles:

— „Radjah (würtle) on wälja sõitnud, et ühte Englise lööl jalka wangi wõtta. Mina olen tema asemik. Ülle siis ruttu, mis Sul teatada on. Ma tean aga ette et sa waletad!“

Holmes ehmatas. Aga ükski näojoon ei annud seda tunda. Ta hoidis ennast sama rahulikult ja alandlikult, kui enne.

— „Ma tean, et üks joghi alati tött räägib,“ ütles ta veel sügavamalt kumardades. „Sa wahetad mind aga wist ühe teijega ära; pead mind kellegiks muuks. Mina olen Kalip, Ülejooksikuts kutsutud. Sa wõid minu sõnu usaldada!“

Müüd järgnes pause. Joghi waa'as tortawate pilkudega alasti mehe otsa, kes oli julgenud kisk omi waenlasti tungida.

— „Kas Sa siis tõesti usud, et Su kawalus õnnestab?“ küsis ta.

Holmes surus huuled kokku ja waatas üles. Müüd trehwasid esimest korda mõlema mehe pilgud kokku. Holmesi silmad õögasid tuld, kuna joghi filmades rohkelised maod näisid keerlewat. — Mõle-
mad mehed tundsid nüüd üksteist.

— „Sa oled Flax,“ märkistas Holmes ja filmapilkugi mõtle-
mata sirutas ta omad pruunid muskulisised käed wälja, et kauawõitunud kurgategijat kinni haarata. Aga wale-joghi oli kõhe tagasi hüppanud ja lühkest wilet kuulda lastanud. Geeriidid muutusid nüüd elawateks ja kõhe oli Holmes India sõjameestest ja nende odaotladest sisepiiratud.

— „Parem on, kui Teie igasugused ülekarused liigutused jätate mr. Holmes,“ ütles Flax ingliskeeles, mida keegi ümberolijaist ei osanud. „Iga oda ots on ühe hirmsa mürgi sisse kastetud. Üks ainuke kriimustus läel ulataks selleks, et Teid taewa wõi põrgu saata!“

Seda teadis Holmes isegi, et India põhjapoolsed elanikud omi sõjariistu kihwiiga armastasid wõida. Ta jäi sellepärast kivistanult seisma. Joghi hakkas põrgulikult naerma.

— „Mulle näitab, mr. Holmes, Teie olete jälle ühe rumala tembu teinud, mida Teie libedasti kahetsema saate, kui oletame et ma Teile selleks kunnis tawa aega saan andma!“

Holmesi juunurgad tuisatasid põlglikult.

— „Ma arwasin,“ jattas joghi, „et Teie juba kuhugi pare-
masse ilma ülekolinud olete!“

— „Kas Teie, Flax siis tõesti usute, et ma esimesele salamõrt-
jukale ohwriks olete langenud. Teil ei ole mitte häbi oma kuritöö-
dets ühi indialest palgata. Ise olete Teie liig arg et töö kallale
omal jõul asuda!“

— „Teie elsite mr. Holmes, nii ei olnud asi mitte. See mõrt-
jukas oli üks minu teenistuses seisew inglane! Ja mitte keegi muu,
kui leitnant White, keda minu tahtejõud kurgategijaks on teinud.“

Holmes tegi ühe põlgliku liigutuse. Müüd sai ta aru, misju-
fels toledaks tõõriistats see õnnetu oli olnud.

— „Teie ei tarwitse oma arwamisi mulle kõhe awaldata, mr.
Holmes,“ jattas joghi. „Ma olen weel rohkem teinud: siin selles

loosits on ka Inglise printsefs, India aseluningas ja kaks kõige tähtsamat kindrali wangis. Loos on alt täis seda koledat pulwert, mille valmistamise saladuse ma sellelt Jaapani ahwilt sain. Kui peats juhtuma, et ükskord Inglise soldatid siia kaljupefasse tungiwad, siis lendawad nad nii kõrgele pääle pilwede et isegi Gaurisankari pääle alla waadata wõi wad. Ma olen end ette valmistanud, mr. Holmes. Teie tahtsite mind ärawõita. Selle asemel tõusen ma oma kõrguse tipule. Ma müüsin indialastele diinamaidi valmistussaladuse ära. Nad tõstsid mind selle eest mäsujahiks. Si mitte Nepali radjah ei saa tulewikus India krooni kandma nagu need narrid siin usuwad, waid mina, Tom Flay panen omale krooni pähe, mis Eurova wärstide seas kadedust äratama saab. See saab suur kuritegewuse wõit olema!"

— „Sa wõid end küll India werikuningaks nimetada Flay,“ wastas Holmes pikema waitimise järele. „Aga mitte kuninglit auu waid weri, mida Sa wilets ära walad, tuleb Su pääle. Kuigi ma praegu kaitsetult Sinu wõimuses olen, wõidan Sind ükskord ometi. Sa saad langema, India werikuningas. Mitte mind ei heida Sa koerte ette, waid Sa oma wannetest ja needatistest jaadetud keha saab kord nõõriotas tõstuma, kui üleüldse jarnast timukat leidub, kes Sulle siltmust kaela suudab panna!“

Soghi nagu muurus wiha pärast inetuks.

— „Kuidas? Sa julged mind weel teotada.“

Siis pööras ta silhide poole ja ütles:

— „Wiige teda ära! Heitke ta kõige sügawamasje keldrisse ja needige ta tuuefordsete ahelatega seina külge, et ta end liigutatagi ei saa. Püstijalu peab ta omas haaas seisma, kui ma tema kohta surmaotsuse teen.“

Raksteist tugewat indialast tormasid Holmesi kallale. Ta wiidi keldri ja neediti kaljude külge.

Waherajal oli ka mr. Tipp Tapp loosii lähedal olnud ja näinud, kuidas üks mees, kelle taga faktur oli hiilunud, loosii poole oli astunud. Oma arust „suur India munkur“ oli oma ooperiklaasi, mida ta harilikult oma uurimistel tarwitas, puhtaks pühkinud ja belnud:

— „See mees sääl, kes ei häbene ha'asi ümberjooksma, pole keegi muu ku Sherlock Holmes. Tema teeb ju jäärajeid kuulnatuid tülka. Ma olen aga hilja tulnud, et teda pääsja. Mis pean ma nüüd tegema? Ma lähen Bahdresse,“ otustas ta wiimaks, „ja toon abi. Ma tulen sõjariistus jõududega tagasi ja wabastan tema.“

Enne kui ta aga sadulasse istus ütles ta weel kord, loosii poole waadates:

— „See lõik tuleb sellest, kui nuuskur ollakse ja [midagi ei] osata. Mis saaks Einust, Holmes, nüüd, kui mind mr. Tipp Tapp'i ei oleks? Näed nüüd et ma lõige suurem nuuskur ilmas olen!”

Ta sõitis tagasi.

Lahõris oli waheajal lõik tehtud et mr. Holmesid üles leida. Neäranis hoolas oifira oli miss Copper olnud, kes ta juba õigetel jälgedel oli, kui talle Lahõresse tagasipööraw mr. Tipp Tapp wastu tuli. Miss Copper ei olnud „kuulsat” nuuskurit kunagi näinud ega taft midagi kuulnud. Arusaadaw oli siis, kui ta sellest küsis:

— „Kes Teie olete ja kust Teie tulete?”

Küsitaw ajas end sadulas niuwõrd pästi, et ta nuudisarnane logu üle hobuse pea wälja paistis ja wastas:

— „He, kes mina olen? Kas Teie mr. Tipp Tapp'ist juba midagi kuulnud ei ole?”

Miss Copper raputas pääd ja ütles süütalt:

— „Aga nimi tuleb mulle loomiline ette!”

Mr. Tipp Tapp waatas karistawal pilgul ta pääle.

— „Loomiline? Koh, ma rõõstin end Saksa luuletaja sõnadega: Ilm armastab hiilgawat tumestada ja kõrgemat porri tallata! Mii siis pange tähele; mina olen mr. Tipp Tapp, suur nuuskur Kalkuttast, mr. Holmesi wabastaja! See wiimane on ta suur nuuskur pääle minu!”

Holmese nime kuuldes unustas miss Copper naerda.

— „Mis Teie ütlete? Kas teate midagi Sherlock Holmesi't? Kas wabastate teda? Aga rääkige ometi!”

Mr. Tipp Tapp keeras end sadulas ümber ja näitas tagasi.

— „Radjahi loosis, ülewal Himalaajadel, ümbritsetud lumest ja jääst, kuhu ühel surelikul peaaegu wõimata ligi pääseda; mina ega olen tema järel käinud. Ma olen kuni 5000 meetri kõrgusel olnud, olen üle koledate jäälugustillude ratsutanud, olen üle järnaste kurisustillude kui Atlandi okean — —”

— „Jätke juba,” ütles miss Copper. „Kui juba kümneski osaldest, mis Teie räägite, õige on, aiman ma, et Holmes wangi langenud on!”

„Euur” nuuskur jutustas nüüd pika loo Holmesi wangiwõtmise kohta. Miss Copper mõttes järele. Ta sai aru et selles kolebas seisukorras keegi muu Holmesit aidata ei suuda, kui tema ja Harry. Harry oli aga alles merel. Sa Inglise soldatid poleks siin midagi aidanud, sest kuigi nad lõpude lõpuks loffi oleksid suutnud allahelita, kas oleks Holmes senini Floxi poolt ellu jäetud?

Minult lamaluksena oli võimalik teha mässajate käest päästa.

Ta ruttas siis Sahõresse tagasi ja saatis pika telegrammi Ral-
tutta politsei ülemale Harry siiasaatmise asjus, nii pea, kui „Sni-
weller“ sadamasse jõuab.

Teise telegrammi saatis ta Harrile endale. Siis otsis ta
Sahõre komandandi üles ja rääkis taaga laua.

— „Ma saan lohe katset tegema, et üksiinda mr. Holmesit
wabastada,“ lõpetas ta. Kui Teie wahetajal midagi rõõwlite ära-
hirmutamiseks etteotsaksite, kergitaks see minu ülesannet. Kui Harry
Tayon, kuulsa salapolitseiniku abi, Sahõresse jõuab, palun temale
teed Himalajadesse juhatada.“

Kindral oli wailides päält kuulunud.

— „Teie ohwerdate asjata oma elu,“ ütles ta. „Dotame,
kuni meie wäeosad teele lähewad. Kolme päewa jooksul lähewad
enam kui 12000 meest mägedesse.“

— „Mis! Teie tahate mässajatega üht tõsist lahingut pidada?“

— „Jah, lugege ainult seda kirja, mis minule Rampuri rad-
jah mässuliste uus juht saatnud on.“

Kindral andis mis Copperile ühe paberi, fääll seisis :

— „Inglise sõjawõimudele Indiaas.

Minu Rampuri radjah, teatan teile, et ma end India
kuningaks walida olen lastnud. Ma kutsun Inglise walitsust
üles, mulle Bõhja-Indiat wabatahtlikult ära andma, misjugu-
sel korral ma walmis olen sõda lõpetama. Nelja nädala pä-
rast on minul Inglise printsesiga pulmad, keda ma Sahõrest
just selle nõuga lastu aratuua, et Inglise walitsust sundida,
minu soowisid täitma. Kui Inglismaa minu soowisid täitmast
keeldub, saawad wangid toledasti ärasurmatud. Ma saan Teid
tule ja mõõgaga laastama.

Rampuri Radjah.“

— „Wõiks naerda selle pääle,“ ütles kindral, „kui asi aga
mitte nii pagana tõsine poleks!“

Mis Copper oli paberi läbi lugenu.

— „Kirjatükil on Inglisekeeles kokkusaetud,“ sosistas ta.

— „Jah, see würst oskab Inglisekeelt hästi.“

— „Käekiri näib mulle tuttaw olewat — ma olen teid kuskil
nagu näinud — ah, ma mäletan! Kas teate kindrali herra, kes see
Rampuri radjah on?“

— „Ei, ma arwan aga, ta on mõni India õuneliit!“

— „Walmistage end, herra findral toledale wõitlusele, elu ja surma pääle. See on Tom Flax — kõigesnurem kurjategija maailma ajalooš.

Nende sõnadega ruttas ta wälja oma korteri et suure meistri päästmiseks ettewalmistusi teha.

Samal tunnil sai findral teate, et inglaste truu lepinglane, Nepali rajah, ühes Dhawallagiri orus äratapetud olla. Surnuteha olla juba poolmädanenud; temas leiduda hulk pusfihawu.

Miss Copper oli peaaegu pool päewa omas wõõrastemajas. Kuna ta kõigi ettewalmistustega lõpul oli, oli ta nüüd ametis, et mr. Tipp Tapp'i uue osa tarwis wäljaõpetada. „Suur“ muusur Kalkuttast oli nimelt otsuseks teinud, Holmesit just isikult wabastada.

Kuna miss Copper kartis, et ta temale järgi ruttama saab ja kõik hukka ajab, otsustas ta teda parem ise kaasa wõtta, et tema järele wälwada wõida.

Oli juba õhtu, kui Lahôr st üks lühike paks indialane hobuse seljas, tema kõrwal üks looriga kaetud India tüdruk eesli seljas ja nende mõlemate taga eesli toidumoonaga wälja sõitsid. Wäikene karawann läks teed mööda, kust kolm päewa warem Holmesi oli läinud.

Juba järgmisel päewal wiisid wahid ühe India orjakaupleja ja noore naisorja India uue kuninga paleesse. Meid wõttis kole piff neeger wastu — haaremi waht, sest uus kuningas oli omale ka juba haaremi soetanud.

— „Kes sa oled ja mis sa siin teed?“ küsis ta pahult indialeest.

Õnneks oskas mr. Tipp Tapp täiesti India keelt. Pääle selle oli ta nii oma ülesandesse jumenenud, et hädaohu, milles ta praegu leibus, täiesti unustanud oli. Ta toimetas kui kangelane.

— „Kes mina olen? Kas sa jeda weel ei tea, must kurat? Ma olen Tipp Tapp, kuulus jala . . . see tähendab, kuulus kaupmees, keda iga India wüürst tunneb. Kelle käest ostis Kašmiri wüürst oma armukesse? Minu käest! Terwe India tunneb mind, wäljaarwatud sina!“

— „Lase mul tüdrukut näha saada; waatame, kas meie teda tarwitada saame!“

Nende sõnadega tõmbas neeger miss Copperi saali keskele walge kätte, rebis tal riided ja loori ära ja waatles teda siis asjatundja pilguga.

— „Ma arwan ta saab wüürstile meeldima,“ ütles neeger. „Palju sa nõuad ta eest?“

Mr. Tipp Tapp lasi nüüd oma kiidufõnedel noore naisorja pääle kadada. Pika kauplemise järele lepititi tokku. Naisori — mijs Copper -- wiidi ära. Mr. Tipp Tapp aga ei mõelnudki nüüd lossist lahkuda, waid läts õue pääle, kus ta end wärsti sõjalesteröwolitega, kes teda omaks mehels pidasid, juttu puhuma hakkas. Ta oli ju täiesti India moodi riides, samuti ka nahawärwi ära muutnud, nii et teda äratunda ei wõidud. Ta ootas nüüd juhust, et Holmesit wabastada. Aga kolm päewa lätsid mööda, ilma et ta midagi ettewõtta oleks saanud.

Wijs Copper oli smati haaremisse kinni pandud ja kahetseks juba oma ettewaatamata siitulekut. Neljandal päewal, kui Mr. Tipp Tapp jälle lossi käitundes ümber kolas, nägi ta, kuidas jalk sõjalasi Holmesit omawahel kuhugi wiisid. Mr. Tipp Tapp jälgis neid kuni radjahi jaalini.

Soldatid wiisid wangi sisse ja tulid ise tohe tagasi. Wang seisis üffinda, ahelates, wärsti ees, kes keegi muu ei olnud, kui Flax. Ta ütles wangile:

— „Ma olen otsustanud, sellele kometimängule lõppu teha. Homme tuleb minu wägedel inglastega otsustaw lahing. Peaksid narrid siia lossi tungima, laseme neid õhku; teise oia rauume mõtadega maha. Enne seda tahan ma aga Teiega lõpuarwed ärapidada!“

— „Ja misjuguise surmamise wiisi määravad mulle Kuninglik Kõrgus?“ küsis Holmes pilkawalt.

Flax läts wihajeks

— „Sul saab pilk-himu ära kaduma, Holmes!“ müristas ta. „Kolme tunni pärast ei ole sinust midagi ülejäänud. Kas saad aru? Witte midagi! Ma jaan oma siithidele etenduse andma, mida enne pole nähtud! Sa pead ühe hinglasuure bengalia tiigriga wõitlema! Ja, kui juhtub, et sa selle ärawõidad, lasen ju pääle tohe teise!“

Ta lästis wangi ära wiia.

VI. päätüft.

Holmes wõitleb kistjaga.

Mitu sada indialast oli õue pääle toledale waatemängule kogunud. Nad seisid ümber liiwaga üteriputatud platsi. kõrge aia taga. Kaugemale olid mõned sõjalewandid asetatud, sellede turjal wärsti armukesed ja suurisugu siithid aset olid wõtnud.

Kakskümmend orja wendasid nüüd areeni tessele päratu suure puuri, awasid teda ja pistid ise jooksu mis jalad landsid. Holmes

toodi ka wälja. Temalt wõeti ahelad ja suruti lühite India mõst pihku. Buurist astus nüüd kole juur isatiiger wälja; ta haigutas, pilgutas wastupäewa filmi ja hakkas oma wastast uudishimulikult silmitsema. Holmesi kindel pill näis looma wihastawat. Ta kiristas hambaid lasti koledat mõirgamist kuulda ja walmistas end hüppele Holmes pidas looma liikumisi külna rahuga filmas. Sel momendil kui raske loom läbi õhu ta pääle wihises, hüppas ta wähe kõrwale ja wirutas mõõgaga tugewa hoobi tiigri küljesse. Loom hulus wihaselt ja oma taga wereoja jättes, hakkas ta Holmesit tagaajama.

Kristi ja põigiti jooksis see ta ees, igat wõimalust loomale hoo-
siandmiseks kasutades. Werekatuse tõttu hakkas tiiger juba ära wärsima. Nüüd aga lendas üks kivi, krukawala päälwaataja wärsti — Tom Flaxi kaest juhitud, Holmesi põlwe pihta. Hoop wõttis õnnelt põgenemise wõimaluse. Tiiger tormas nüüd ta kallale; weel kord wirutas Holmes mõõgaga wastu tema poole wäljasirutatud elaja läppi, aga juba olid koledad küüned tema reiesse tunginud, rasket haawa ja werejooisu hünnitades. Nüüd surus ka juba tiiger ta oma alla. Kuulsa mehe wiimane tund näis tulnud olewat.

Eäl aga täitis õhtu uus mõirgamine: tiiger hüppas üles wiskas end paar korda ringi ja heitis hinge. Hana waihus tekkis nüüd ümbrusesse. Tom Flax oli oma elewandi seljas wiha pärast ära kahwatanud. Holmes tõusis üles, olgugi üleni werega kaetud, ainult tema üksi pani ka kahte püstitaunda tähele, mis üle müüri sirutatud olid, ja kust tiigri pääle tuld oli antud.

Tom Flax aga murdis omas wihas pääd, missugust surmamise wiisi nüüd Holmesele määrata. Ta hüüdis ühele oma käjualusele:

— „Laske lohe üks wõidulaskmine selle koera pihta toime panna! Weel enne, kui ma kalsteistkümmed hingetõmbust saan teinud olema, peab ta oma were sees . . .“

Raugemale ta ei saanud. Tähelepanemata oli pahemal pool seiswast elewandilt üks tüdruk mahahüpanud wärsti — Tom Flax'i juure libisenud ja talle noa rindu torganud. Flax langes elewandilt. Nüüd tõusis kole segadus: india lased tormasid läbisegi oma wärsti juure.

Samal ajal kuulbusid aga müüride tagant inglaste trompeetide hääled, suurtüki ja püsti paugud; kindluse ees laagris olnud india lased tungisid hirmunult lossi tagasi. Kallale tungimine oli nii häkki isändnud, et kõik pää kaotasid.

Wähe ajal aga lazasid Holmesi juure müüri tagant kaks meest; need olid Mr. Harry Tagon ja „Snitwelleri“ kapten.

— „Meie jõudfime wiimasel filmapilgul fia! Oleme kihutanud, nagu oleks meil kurat kannul olnud!“ hüüdsid nad.

— „Radjah on kadunud!“ wastas Holmes palawikaliselt. Tulge minu järele ronime üle mükkide! Ma wõin wanduda, et kelm juba lofsift lahunud on!“

— „Laske tal põgeneda,“ wastas kapten. „Mr. Holmes, Teie olete raskesti haawatud!“

— „See on Tom Flax,“ surus Holmes läbi hammaste.

Rüüd ilmus ta kõrwale üks India tüdruk. See oli seefama, kes radjahile pussi rinda oli pistnud. Radjahil — Tom Flax — oli aga riiete all weel soomus rüüd olnud ja nii oli kaise teda surmata nurjaläinud.

— „Miss Copper,“ hüüdis salapolitseinil liigutatult ja imestanult. „Edasi, hädawoht pole kaugelki mööda! Meie peame katsuma, läbi nende hullumeelsete pageda.“

— „Aga wangid, mr. Holmes? Teie unustate wangid ära,“ taletas miss Copper meele ja pööras end koha lofsi kõrwal ehituse poole. Ilma aega wiimata rutasid talle teised järele. Warsti leidfid nad trepi, mis wangilebri wiis, üles. Holmes ruttas kõige ees. Nagajalt pibi ta seisma jääma ja seinu najale toetama. Suur weelastus, andis end tunda.

Kui europlased umbes kakskümmend meetrid maa-alla olid lastunud, jõudsid nad printsessi ja asetuninga wangilambri ette. Wangid asufid tugewa raud ukse taga. Holmes hüüdis neile läbi ukse, et nad seinanajale hoiaksid ja andis luku pihta rewolwrist, mis ta Harry läest wõttis. mõne pangu. Lull kargas lahti. Wangid wabastati ahelast. Printsess oli nii ära wintjutatud, et ta oma jalal läia ei suutnud. Teda kandis Harry kätel. Teised rutasid oma jalgel ühes oma päästjatega üles.

Teistel oludel ei oleks eurooplastel mitte õnnestanud ärapõgeneda, nüüd aga olid sikhid kole segasels tehtud. Sajanded nendest tungisid lofsi tagasi, et seda inglaste wõidurikka kallaletungimise wastu kaitseda.

Suurtükid määrisesid ja pääfid ragisesid wahet pidamata. Meie põgenejad jõudsid ühe wärawani, mis pöösastega laetud lagendikule wiis. Radjahi elewont seisis rahulikult wärawa taga. Ilma pilemma jututa, hüppas Holmes looma selga. Talle järgnesid teised ja nüüd läks sõit lahti, lofsift eemale. Korraga kuuldus põgenejate seljaga taga hüüd :

— „Mr. Holmes, võtke mind ka kaasa! Ma olen Teie ometi päästnud!“

See oli mr. Tipp Tapp, kes elewandi järel jooksis. Holmes katkus looma seisma sätta, aga see ei kuulnud sõna ja traawis edasi, mööda teerada alla, Inglise laagri poole. Mr. Tipp Tapp pidi jala laagri poole ruttama.

Bögeniku Tom Flaxi tagaajamise pääle ei olnud nüüd wõimalik mõelda, küll aga oli India werikuninga, kelle südametunnistuse pääl tuhanded kuritööd lasustid, walitus jäädawalt murtud.

Inglise kolonnid tormasid lossi kallale. See oli nüüd tuhantetjest põgenejaist indialastest täidetud. Korraga jäid tormijooksjad peatama; kindluse kõigeõrgemale müüriile ilmus üks naisterahwa kogu. Tema nägu ümbritses mehikult laenetaw juuks. Bahemas käes oli tal tõrwit. Ta jooksis tükk maad mööda katust ja kadus korraga. Ohwitsersid olid ta läbi binoklite ära tunnud; see oli miss Waller, õnnetu leitnant Wite pruut.

Samal silmapilgul käis kole mürin läbi õhu. Paugatus järgnes. Sadanded lossile lähedamal seisjad inglased said õhku tõstetud ja nagu kärbed, minema pühitud. Tõusis kole kisa, mürin ja hulumine. Siis tõusis hiiglasuur tulesammas taewa poole. Kalju tüübid palgid, kiwid, inimesed ja loomad lendasid õhku. Taewas pimenes tulekerad lendasid lüni inglaste laagriini — India werikuninga loss oli õhku lastud ja oli tuhanded mässajad oma alla matnud. — —

Selle sündmusriika päewa õhtul, kui inglased Bahöressse tagasi minekut ettevalmistasid, lamask Holmes, haaw kinniseotud omal wäljajoodil.

— „Homme jatkame tagaajamist! Loodan, et ma siis juba elewandi seljas istuda suudan!“ ütles ta miss Copperile.

Waeuall oli ta lõpetanud, kui üks üleni higine mees sisse tormas, omaga üht kinniseotud kaasawedades.

— „Aga mis ütlete Teie nüüd, mr. Holmes?“ rääkis wäike, paks mehike. „Ma olen nii tolmne ja werega kaetud, et mind waeuall ära tunnete. Ma olen mr. Tipp Tapp suur salapolitseinik kallutlast, ja olen nüüd Tom Flaxi kinni püüdnud! Mis ütlete Teie nüüd?“

Ta tähendas ühe wärisewa pool halasti mehikese pääle, kellel igatahes Flaxiga natuke sarnadust oli. Holmes heitis ühe pilgu wangi pääle ja ütles:

— „Mr. Tipp Tapp, laste mees lahti, see pole mitte Flax!“

— „Mis Teie õige arwate, mr Holmes? Ma arwan, et ma Tom Flaxi ometi tunnen, kuna mul tema tundemärgid teada on. Päälegi on poisil ise tunnistanud, et ta Flax on.“

Holmes ja ta kaaslastes vaatavad nüüd imestanult wangi ja mr. Tipp Tapp'i otsa. Samal silmapilgul astus üks Inglise ohwitser sisse, heitis ühe pilgu wangi ja „suure Kalkutta nuuskuri“ pääle ja rääkis siis wihajelt:

— „Mees, kuidas tohite Teie endale lubada, minu teenri kallale tungida ja teda wangi wõtta?“

— „Mina ei ole mitte „mees,“ waid suur salapolitseinik Kalkuttast,“ seletas mr. Tipp Tapp suure enesetundega. „Aga muu seas, see mees nikutas ometi pääd, kui ma talt küsisin, kas ta on Tom Flag!“

— „Noh see on wõimalik,“ wastas ohwitser. „Ta on ja turtummu!“

Kalkutta „suurusel“ ei jäänud teist teed, kui wangi wabastada.

— „Noh ma saan ta ükskord ometi kinni püüdma selle Flagi,“ ütles ta Holmesile. „Aga ütlege, mr. Holmes, mis oleks Teist saanud, kui mina miss Copper'it lossi poleks toonud ja Teid päästnud. Pääle muu pean ma oia kohuselt miss Copper'it liitma. Tema oleks wist küllalt tubli selleks, et mr. Tipp Tapp'i najets saada. Mis ütlete Teie selle kohta, miss Ethel Copper?“

— „Mitte midagi mr. Tipp Tapp,“ wastas nõor tüdruk naerdes.

— „Pagana pihta, see oli kõige wiisakam wastus, mis talle anda wõisite, miss Copper,“ pomises „Sniewelleri“ kapten tubakat nuuskates.

N 4 i l m u b

Sherlock Holmesi päewaraamatust

Londoni timukas

ehk

Prof. Flagi surm.

Jlmsid müügile huwitawad juhtumised maa-
ilma kuulsatest salapolitseinikkudest

Nat Pinkerton ja Scherlok Holmes

Nat Pinkerton:

- № 1. Hamburgi Aastalaada Tiiger.
Rööitud kalliskiwid.
- № 2. Floverholli lèssi kuriwaim.
- № 3. Scherlok Holmesi päewaraamatust India were-
kuningas.

Jlnumisel:

Scherlock Holmes:

- № 4. Londoni timukas ehk Prof. Flaxi surm.

Nick Carter:

- № 5. Buck Bagley kurjategijate kuningas.

Tellimiste adress üksikult ja hulga wiisi: P. Sarmulin
Tartus, Kiwi tän. 41.

Iga kuu ilmub üks jutt ühest nendest kuulsatest
salapolitseinikkudest.